

**NOTA RESERVES EN VOOR-
ZIENINGEN – WEERSTANDS-
VERMOGEN 2014**

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING

- 1.1 Algemeen
- 1.2 Inhoudsopgave

2. RESERVES EN VOORZIENINGEN IN HET KADER VAN DE BBV.

- 2.1 Algemeen
- 2.2 Reserves
- 2.3 Voorzieningen
- 2.4 Bestuurlijke besluitvorming en -informatievoorziening
- 2.5 Recapitulatie

3. OVERZICHT ACTUELE RESERVES EN VOORZIENINGEN

4. WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

- 4.1 Uitgangspunten risicobebereiding
- 4.2 Beoordeling van het weerstandsvermogen

5. BEZUINIGINGSMOGELIJKHEDEN RESERVES EN VOORZIENINGEN

- 5.1 Algemeen
- 5.2 Bezuinigingsmogelijkheden algemene reserve
- 5.3 Bezuinigingsmogelijkheden huisvesting onderwijs
- 5.4 Bezuinigingsmogelijkheden bestemmingsreserves
- 5.5 Bezuinigingsmogelijkheden voorzieningen
- 5.6 Recapitulatie

6. VOORSTELLEN

BIJLAGE 1. ALGEMENE RESERVE

- 1.1 Algemene reserve

BIJLAGE 2. BESTEMMINGSRESERVES TER DEKKING KAPITAALLASTEN

- 2.1 Centralisatie gemeentelijke huisvesting
- 2.2 Kapitaallasten huisvesting onderwijs
- 2.3 Huisvesting buitendiensten aan de Cruquiusweg
- 2.4 Aanpassen oevers en aanleg brug Plan Watertoren
- 2.5 Raadhuispein 25

BIJLAGE 3. OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES

- 3.1 1% regeling kunst
- 3.2 Sociale volkshuisvesting
- 3.3 Risicoreserve WWB, IOAW, IOAZ en BBZ
- 3.4 Reserve Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)
- 3.5 Egalisatiereserve riolering
- 3.6 Egalisatiereserve afvalstoffen
- 3.7 Reserve totstandkoming brede scholen
- 3.8 Egalisatiereserve begraafplaats
- 3.9 Reserve SVN-gelden
- 3.10 Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing 3 (ISV periode 2010-2014)
- 3.11 Reserve NUP-gelden (Nationaal Uitvoeringsplan E-overheid)
- 3.12 Reserve decentralisaties AWBZ en Jeugdzorg

BIJLAGE 4. VOORZIENINGEN

- 4.1 Onderhoud woningen en gebouwen
- 4.2 Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing 1 (ISV periode 2000-2004)
- 4.3 Baggerplan
- 4.4 Onderhoud graven
- 4.5 Onderhoud wegen
- 4.6 Onderhoud bruggen en beschoeiingen
- 4.7 Pensioenen en wachtgelden
- 4.8 Huisvesting onderwijs
- 4.9 Gymnastieklokalen
- 4.10 Onderhoud sportpark
- 4.11 Vervangingsinvesteringen riolering
- 4.12 Combinatiefuncties

1. INLEIDING

1.1 Algemeen

Artikel 212 van de Gemeentewet stelt dat de gemeenteraad een verordening vaststelt met de uitgangspunten voor het financieel beleid, evenals voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie (financiële verordening). Deze verordening heeft de gemeenteraad van Heemstede in 2011 vastgesteld. In artikel 9 van deze verordening is opgenomen dat het college tenminste eenmaal per raadsperiode een nota reserves & voorzieningen en weerstandsvermogen aanbiedt. Daarnaast wordt in artikel 10 gesproken over risico's en weerstandsvermogen. In dat artikel staat dat de uitgangspunten voor risicomanagement en het weerstandsvermogen ook worden vastgelegd in de nota reserves & voorzieningen en weerstandsvermogen. Bovendien staat aangegeven dat het college jaarlijks bij de begroting en de jaarrekening in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing rapporteert over de stand van zaken met betrekking tot de risico's en het weerstandsvermogen.

Het doel van deze nota is de raad te informeren over welke reserves en voorzieningen er zijn in Heemstede en er wordt ingegaan op de omvang van de reserves en voorzieningen en het doel waarvoor ze in het leven zijn geroepen. Daarnaast worden de uitgangspunten voor het risicomanagement en het weerstandsvermogen voorgelegd. Concreet betekent dit dat o.a. wordt ingegaan op de (gewenste) hoogte van de algemene reserve voor de gemeente Heemstede in relatie tot de aanwezige financiële risico's. Als laatste wordt in deze nota ook nader ingegaan op de bezuinigingsmogelijkheden met betrekking tot de reserves en voorzieningen. In de "Notitie overzicht bezuinigingsmogelijkheden 2015 ev." opgesteld in het najaar van 2013 is als besparing op reserves en voorzieningen een "p.m.-raming" opgenomen. Dit betekent dat nadere uitwerking van deze bezuinigingsmogelijkheid nog moet plaatsvinden. Dit vindt thans in deze nota plaats.

Het voordeel van een periodieke afzonderlijke nota is de uitgebreidere informatiewaarde en een meer toegespitste focus op het beleid. Tevens wordt op deze wijze voor de nieuwe raadsperiode 2014 – 2018 het beleid voor de reserves en voorzieningen en het weerstandsvermogen vastgelegd. De nota gaat in per januari 2014 en vervangt de voorgaande nota die in oktober 2010 in de raad is vastgesteld.

1.2 Inhoudsopgave

Als eerste wordt met een verwijzing naar het 2^e hoofdstuk een toelichting gegeven op de begrippen reserves en voorzieningen conform de regelgeving uit het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten). In hoofdstuk 3 zijn de actuele reserves en voorzieningen in een overzicht weergegeven. Tevens is in dit overzicht de werkelijke stand van de reserves en voorzieningen per 1 januari 2014 opgenomen. In de bijlagen worden elk van de reserves en voorzieningen nader beschreven. Hierbij wordt ingegaan op nut, noodzaak en de hoogte van de bestaande reserves en voorzieningen.

Hoofdstuk 4 gaat in op het weerstandsvermogen en risicobeheersing, In hoofdstuk 5 worden de bezuinigingsmogelijkheden beschreven. Ten slotte wordt in hoofdstuk 6 een recapitulatie opgenomen van de voorstellen. De mutaties en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties worden verwerkt in de Programmabegroting 2015.

2. RESERVES EN VOORZIENINGEN IN HET KADER VAN DE BBV

2.1 Algemeen

Naast de financiële verordening zijn reserves en voorzieningen onderhevig aan regels vastgelegd in landelijke wetgeving, namelijk het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Er bestaat een onderscheid in reserves en voorzieningen:

- *reserves* (behoren tot het eigen vermogen)
zijn afgezonderde vermogensbestanddelen voor zover niet bestemd om fluctuaties op te vangen in de exploitatiesfeer, ofwel het verschil tussen bezittingen en schulden.
- *voorzieningen* (worden gerekend tot vreemd vermogen)
zijn afgezonderde vermogensbestanddelen die bestemd zijn om fluctuaties in de exploitatie of latente verplichtingen op te vangen.

Er is dus een duidelijk onderscheid tussen reserves en voorzieningen, voor de gemeenten aangescherpt met de begrippen eigen en vreemd vermogen. Dit geeft al aan dat er meer aan de hand is met een voorziening. Een voorziening is in feite een verplichting waarover niet zonder meer op een andere wijze mag worden beschikt. In geval van een reserve kan de raad de onderliggende bestemming wijzigen.

2.2 Reserves

Reserves ontstaan ten gevolge van schenkingen, vermogenswinsten, incidentele stortingen, waaronder ook stortingen uit rekeningsresultaten begrepen kunnen worden. Reserves zijn, in tegenstelling tot voorzieningen, vrij aanwendbaar. Dit betekent dat zij kunnen worden gebruikt voor de dekking van investeringsuitgaven, maar ook incidenteel gebruikt kunnen worden om een sluitende begroting aan te kunnen bieden. Overigens zal dit laatste kritisch beoordeeld worden in het kader van provinciaal toezicht.

De reserves bestaan uit:

- a. algemene reserves, zijnde een reserve met een algemeen karakter en dus vrij aanwendbaar;
- b. bestemmingsreserves (bestemmingsreserves ter dekking van kapitaallasten en overige bestemmingsreserves), zijnde reserves waaraan tevoren een bepaalde bestemming is gegeven.

Ad. a. Algemene reserve

De gemeente Heemstede beschikt over 1 algemene reserve. De algemene reserve heeft primair een bufferfunctie. Dit betekent dat de algemene reserve met name is ingesteld om risico's, genoemd in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing, die mogelijk kunnen leiden tot incidentele nadelige effecten op te kunnen vangen.

Er is geen algemene richtlijn voor het bodembedrag ofwel de bufferfunctie van de algemene reserve bij lokale overheden. Ook de provincies hebben vanuit hun toezichthoudende rol daarvoor geen norm ontwikkeld. Wel is het zo dat de bufferfunctie een relatie heeft met het risicoprofiel van een gemeente. In hoofdstuk 4 wordt hier nader op in gegaan.

Ad. b. Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves hebben een meer expliciet karakter. De raad heeft een bepaalde bestemming aan deze reserves gegeven. De hoogte van de bestemmingsreserve wordt bepaald door het doel waarvoor de reserve is ingesteld. Het staat de gemeenteraad vrij om de eenmaal aangegeven bestemming te wijzigen. Bestemmingsreserves zijn in principe vrij besteedbaar. Echter tegenover een aantal bestemmingsreserves staan reeds specifieke verplichtingen. Dit betreft de bestemmingsreserves die aangehouden worden ter dekking van kapitaallasten van activa die reeds in bezit zijn van de gemeente. Het veranderen van de bestemming van deze laatste categorie bestemmingsreserves heeft immers gevolgen voor de exploitatie.

Het is wettelijk niet toegestaan om rechtstreeks middelen aan reserves toe te voegen danwel te onttrekken. Alle mutaties in reserves dienen via resultaatbestemming te worden verantwoord. In de begroting en jaarrekening wordt dit zichtbaar doordat per programma de mutaties in de reserves apart worden weergegeven. Gepresenteerd wordt een "resultaat voor mutatie reserves" en een "resultaat na mutatie reserves".

N.B: Reserves (het eigen vermogen) zijn geen gelden die op een bankrekening staan. Reserves kunnen pas verzilverd worden als de gemeente haar bezittingen verkoopt. Echter aangezien de gemeente veelal bezittingen heeft in de vorm van wegen, sportvelden, bruggen, rioleringen ed. is dit een theoretische discussie. Het belang van een goede reservepositie is dat je als organisatie minder afhankelijk bent van geldleningen van banken. Minder geldleningen betekent minder te betalen rentekosten die jaarlijks op de begroting drukken.

2.2.1 Functies van reserves

Aan de reserves kan een tweetal functies worden toegekend, te weten:

- a. dekkings- of bestedingsfunctie;
- b. bufferfunctie

Ad. a. dekkings- en bestedingsfunctie.

Met uitzondering van de algemene reserve hebben de overige reserves een vooropgesteld doel. Ze zijn bewust ingesteld om de middelen ervan te besteden voor het bereiken van een bepaalde activiteit/doel, respectievelijk om de kosten van die activiteit of voorziening te dekken. De algemene reserve zal daarentegen incidenteel worden gebruikt als dekkings- of bestedingsfunctie. Dit kan zijn voor het opvangen van exploitatietekorten, dan wel aanwending voor het realiseren van een bepaalde activiteit/doel waarvoor geen bestemmingsreserve is gecreëerd.

Ad. b. bufferfunctie

In deze functie dient de reserve om fluctuaties op te vangen. Te denken valt aan financiële tegenvallers (zoals schadevergoedingen, exploitatietekorten ed.). Meevallers of exploitatieoverschotten kunnen worden toegevoegd aan de reserve.

2.2.2. Rentetoerekening reserves

Op de reserves vindt geen rentetoerekening plaats. Het is wel mogelijk over de reserves die als financieringsmiddel worden gebruikt, rente te berekenen.

2.3 Voorzieningen

Bij een voorziening is het belangrijk dat er sprake is van een te kwantificeren financiële verplichting of financieel risico. Voorzieningen moeten precies dekkend zijn voor deze verplichtingen en risico's. Ze mogen niet kleiner of groter zijn dan de verplichtingen of risico's waarvoor ze zijn ingesteld. In de BBV wordt een viertal categorieën voorzieningen onderscheiden, te weten:

1. voorzieningen voor verplichtingen en risico's

Een voorziening wordt gevormd voor voorzienbare verplichtingen/risico's, waarvan de mogelijke omvang redelijk te berekenen valt. Er is sprake van een verplichte bestedingsrichting.

2. voorzieningen ter egalisering van kosten

Deze voorzieningen worden gevormd ter egalisering van in de tijd onregelmatig gespreide kosten, zoals groot onderhoud. Het vormen van een onderhoudsvoorziening is niet verplicht. Er kan ook voor gekozen worden de ongelijkmatig gespreide lasten in de komende begrotingsjaren te nemen als ze zich manifesteren. Het beleid op dit punt is vastgelegd in de nota "Activabeleid" 2011 vastgesteld door de raad.

3. voorzieningen voor middelen van derden waarvan bestemming gebonden is.

De voorziening voor van derden verkregen middelen moet specifiek worden besteed. Bijvoorbeeld ontvangen schenkingen met een bestedingsverplichting. Hier onder vallen niet ontvangen voorschotbedragen (subsidies) van Europese – en Nederlandse overheidslichamen.

4. voorzieningen voor toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven

De bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven worden gestort in een voorziening. In Heemstede is in 2013 door de raad besloten tot het instellen van een voorziening vervangingsinvesteringen rioleringen.

Zoals aangegeven is ten aanzien van voorzieningen de keuzevrijheid van de raad beperkt, omdat de bestemming van voorzieningen veelal in wettelijke regels vastligt. De raad kan via de parameters in onderliggende beheerplannen (dus door aanpassing van het kwaliteitsniveau onderhoud) wel invloed

uitoefenen op de omvang van voorzieningen. Stortingen in voorzieningen worden via de resultaatbepaling verwerkt. Onttrekkingen vinden rechtstreeks ten laste van de voorziening plaats. Dit betekent dat mutaties in voorzieningen niet expliciet per programma apart zichtbaar worden gemaakt. Inzicht in de mutaties in de voorzieningen wordt wel gegeven in het Bijlagenboek (zie ook paragraaf 2.4).

2.3.1 Rentetoerekening voorzieningen

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan. Als uitzondering hierop geldt de regel dat rentetoevoegingen aan voorzieningen die tegen contante waarde zijn gewaardeerd wel is toegestaan. In Heemstede is dit alleen van toepassing bij de voorziening pensioenen en wachtgelden.

2.4 Bestuurlijke besluitvorming en -informatievoorziening.

Een reserve of voorziening wordt ingesteld door de raad. Dit kan door het opnemen van een beslispunt in de bestuurlijke planning- en controlproducten (voor- en najaarsnota, jaarrekening en begroting) dan wel via een separaat raadsvoorstel. Mutaties in bestemmingsreserves en voorzieningen dienen plaats te vinden overeenkomstig de doelstelling van de reserve en voorziening zoals beschreven in deze nota. Vindt een wijziging van een bestemming plaats van een reserve dan dient dit te worden voorgelegd aan de raad. Voorzieningen hebben een verplichtend karakter, waardoor de bestemming niet kan wijzigen.

Jaarlijks wordt bij de programmabegroting en -rekening (in het Bijlagenboek) een integraal overzicht opgenomen van alle reserves en voorzieningen. Daarnaast wordt een korte toelichting op de mutaties per reserve/voorziening gegeven. In de programmabegroting wordt ook een meerjarig overzicht van de mutaties in de reserves en voorzieningen opgenomen.

2.5 Recapitulatie

Schematisch zijn de verschillen tussen reserves en voorzieningen op hoofdlijnen als volgt weer te geven:

	Reserves	Voorzieningen
Onderdeel van:	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
Wijziging bestemming:	Mogelijk	Niet mogelijk
Aanwending vrij:	Ja	Nee
Opbouw (dotatie)	Resultaatbestemming	Resultaatbepaling
Onttrekking	Resultaatbestemming	Rechtstreeks ten laste van voorziening

3. OVERZICHT ACTUELE RESERVES EN VOORZIENINGEN

Fout! Ongeldige koppeling.

4. RISICO'S GEMEENTE HEEMSTEDE

4.1 Uitgangspunten risicobeheersing

In deze paragraaf wordt ingegaan op de wijze waarop risicobeheersing binnen de gemeente Heemstede plaatsvindt. Relevant in dit kader zijn de begrippen: weerstandscapaciteit, weerstandsvermogen, risico en risicomanagement. Deze worden als volgt gedefinieerd.

Weerstandscapaciteit

Dit bevat alle middelen en mogelijkheden waarover de gemeente kan beschikken om financiële tegenvallers op te vangen zonder dat het beleid aangepast moet worden. Het gaat hier om de beschikbare weerstandscapaciteit, niet de benodigde capaciteit.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de confrontatie van de in geld gewaardeerde benoemde risico's en de benodigde weerstandscapaciteit. Indien nog niet alle risico's goed onderkend zijn wordt doorgaans een extra buffer van 20% à 30% gehanteerd.

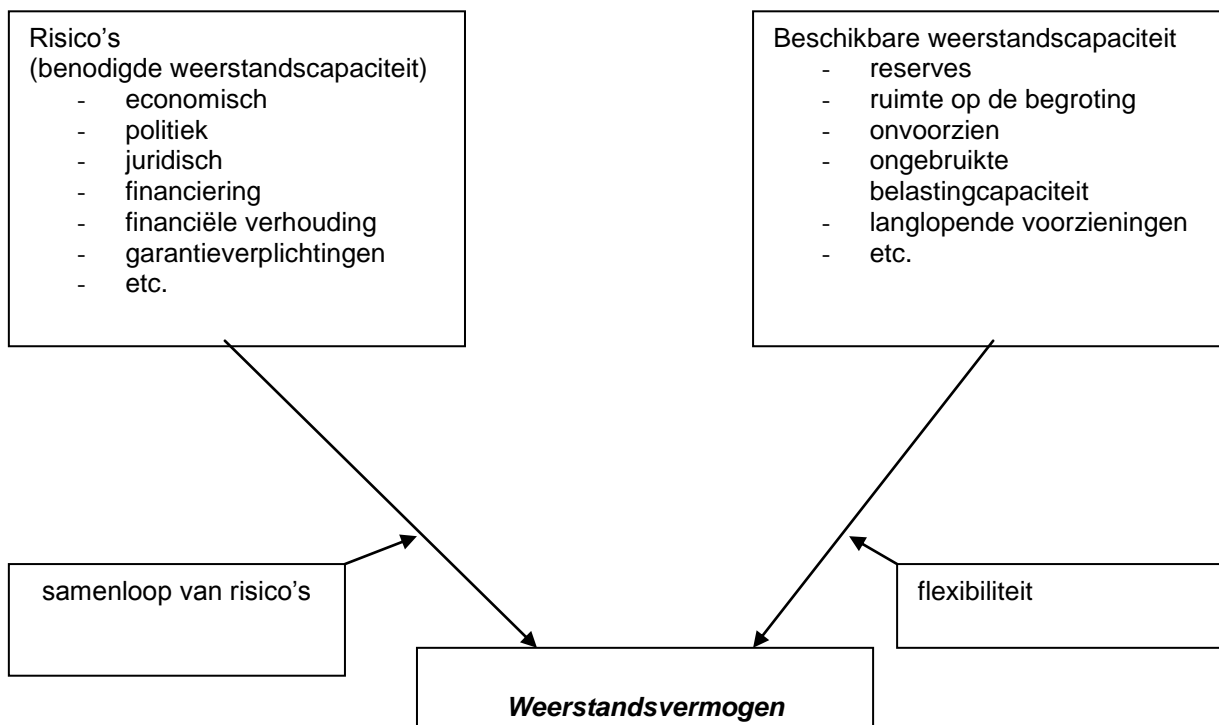
Risico's (benodigde weerstandscapaciteit)

Een risico is in dit verband een kans op het zich voordoen van een onvoorziene gebeurtenis met een bepaald nadelig gevolg. De risico's relevant voor het weerstandsvermogen zijn die risico's die niet op een andere manier zijn ondervangen en die een financieel gevolg kunnen hebben. Doen deze risico's zich voor dan worden ze dus ondervangen via de beschikbare weerstandscapaciteit.

Risicomanagement

Risicomanagement is een hulpmiddel om de risico's in kaart te brengen, te waarderen in geld en risicokans en is gericht op het voorkomen of minimaliseren van de nadelige effecten die het optreden van risico's met zich mee kunnen brengen.

Hierna zijn de verschillende begrippen op schematische wijze met elkaar in verband gebracht.

4.1.1 Aanwezige weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit geeft aan in hoeverre de gemeente in staat is om financiële tegenvallers op te vangen zonder dat het voorgenomen beleid gewijzigd moet worden. De weerstandscapaciteit wordt onderverdeeld in:

- incidentele weerstandscapaciteit
in hoeverre financiële tegenvallers binnen één begrotingsjaar kunnen worden opgevangen. Het gaat hier dus om eenmalige tegenvallers;
- structurele weerstandscapaciteit
in hoeverre financiële tegenvallers permanent kunnen worden opgevangen (meerdere begrotingsjaren). Hier gaat het om tegenvallers die structureel doorwerken in de begroting.

Aangegeven kan nu worden welk onderdeel van de weerstandscapaciteit behoort bij de incidentele of de structurele weerstandscapaciteit. Onderstaande tabel geeft dit aan:

Bestanddeel	Incidentele weerstandscapaciteit	Structurele weerstandscapaciteit
Algemene reserve	X	
Post onvoorzien	X	
Begrotingsruimte		X
Stille reserves	X	
Onbenutte belastingcapaciteit		X

4.1.2 Risico's en risicomanagement

Een goed hulpmiddel om de risico's in kaart te brengen en te waarden op geld is risicomanagement. Risicomanagement is daarnaast ook gericht op het voorkomen of minimaliseren van de nadelige effecten die het optreden van risico's met zich mee brengt. Het kan daarmee goed gebruikt worden als criterium om de hoogte van één van de belangrijkste onderdelen van het weerstandsvermogen, de algemene reserve, te bepalen.

Risicomanagement bestaat uit 4 stappen:

- identificeren van de risico's (4.3.1);
- beoordelen van de kans en het gevolg (4.3.2);
- treffen van maatregelen om de risico's te minimaliseren (4.3.3);
- regelmatig opsporen en actualiseren van de risico's (4.3.4).

4.1.3 Identificatie van de risico's

Risico's kunnen ingedeeld worden in de volgende risicocategorieën:

- inkomsten
- kapitaalgoederen
- financiering
- verbonden partijen
- grote projecten
- bedrijfsvoering
- open-einde regelingen
- externe factoren

Ook wordt wel de volgende indeling gebruikt:

- *exogene risico's*: risico's die niet beïnvloedbaar zijn door de gemeente (conjuncturele ontwikkeling, rente etc.)
- *endogene risico's*: risico's waar de gemeente door beleidskeuzes invloed op uitoefent (open-einde regelingen, overschrijding van de afhandeling van bezwaarschriften, onvoldoende AO/IC beleid etc.)

4.1.4 Beoordeling van de kans en het gevolg

Zodra bepaald is waar risico's gelopen worden, moet vastgesteld worden hoe groot de kans is dat de risico's zich inderdaad voordoen. Heemstede categoriseert de risico's hiertoe in een tabel:

Score	Risicokans	Gemiddelde risicokans
1. laag	0% - 25%	12,5%
2. gemiddeld	25% - 50%	37,5%
3. hoog	50% - 75%	62,5%
4. zeer hoog	75% - 100%	87,5%

Bij de score-indeling van laag tot zeer hoog is met een variatiebreedte van 25% gerekend omdat de kans dat een risico zich daadwerkelijk voordoet slechts globaal is aan te geven. Hierbij speelt de budgetverantwoordelijke een grote rol.

Het financiële gevolg van het risico wordt bepaald door de gemiddelde risicokans te vermenigvuldigen met het maximale risicobedrag. Omdat niet alle risico's zich tegelijk voor zullen doen en ook de risicokans niet gelijk is, is het niet noodzakelijk om de vastgestelde risico's voor 100% op te nemen. Om enige spreiding te bewerkstelligen is, in overleg met onze accountant Ernst & Young, voor deze systematiek gekozen.

4.1.5 Treffen van maatregelen om de risico's te minimaliseren

Risico's uit groep 4 (zeer hoog) doen zich vrijwel zeker voor en zijn daarmee niet echt een risico meer maar min of meer een zekerheid. Daarom dienen de risico's in deze groep zoveel mogelijk te worden afgedekt door het vormen van een voorziening. Het is dan wel nodig dat het risico goed te kwantificeren is, want een voorziening moet altijd overeenkomstig de onderliggende verplichting zijn.

Er bestaan ook risico's die door de hoogte niet afgedekt kunnen worden door de gemeente zelf. Indien mogelijk worden deze risico's bij een verzekeraar ondergebracht. Dit geldt bijvoorbeeld voor aansprakelijkheid en brandschade.

Risico's uit groep 1 (laag) worden in de meeste gevallen niet afzonderlijk genoemd maar worden getotaliseerd. Risico's lager dan € 50.000 worden niet in de risico-inventarisatie betrokken. Deze moeten worden gedekt uit de normale flexibiliteit van de bedrijfsvoering.

Het regelmatig opsporen en actualiseren van de risico's

Aangesloten kan worden bij de planning- en controlcyclus om op deze wijze zoveel mogelijk te borgen dat de risico's geactualiseerd worden. Op deze vaste tijdstippen gedurende het jaar worden dan tevens de getroffen beheersmaatregelen geëvalueerd.

4.1.6 Risico's gemeente Heemstede

Jaarlijks wordt in de begroting in de paragraaf "weerstandsvermogen en risicobeheersing" de risico's van de gemeente Heemstede opgesomd aan de hand van een inventarisatie. Per risico is aangegeven wat de kans is dat het risico zich voordoet en wat het financiële gevolg van het risico is. De risico's opgenomen in de programmabegroting 2014 (blz 127) zien er als volgt uit:

Samenvatting geïnventariseerde risico's

Nr.	Onderwerp	kans	Geld	rekenperc.	risicobedrag
1	Garantstelling leningen	gemiddeld	1.138.000	37,50%	426.750
2	Algemene uitkering: algemeen				0
2	Algemene uitkering: herijking	gemiddeld	1.600.000	37,50%	600.000
3	Nieuwe Wet Sociale Werkvoorziening / Paswerk	hoog	220.000	62,50%	137.500
4	Wet werk en bijstand				0
5	Dividenduitkeringen	laag	1.342.300	12,50%	167.800
6	Renteontwikkeling	gemiddeld	128.000	37,50%	48.000
7	Niet verhaalbare planschades	laag	100.000	12,50%	12.500
8	Investeringsprojecten	gemiddeld	1.705.000	37,50%	586.000
9	Veiligheidsregio Kennemerland	gemiddeld	633.000	37,50%	237.400
10	BTW/BCF-controle	laag	2.275.811	12,50%	284.500
11	Decentralisatie overheidstaken (zie 2)				
12	Wet HOF				0
13	APPA regeling bestuurders				0
14	Precario op ondergrondse kabels en leidingen nutsbedrijven				0
15	Overige risico's	laag	500.000	12,50%	62.500
Totaal benodigd weerstandsvermogen					2.562.950

In de programmabegroting 2015 zal een actualisatie plaatsvinden van de (financiële) risico's van de gemeente Heemstede. De Programmabegroting 2015 wordt behandeld in de begrotingsraad van 6 en 7 november 2014.

4.2 Beoordeling van het weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is een confrontatie tussen de beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit. Dat wil zeggen het totaalbedrag aan risico's (benodigde weerstandscapaciteit) afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

De **beschikbare weerstandscapaciteit** in de periode 2010-2014 ziet er als volgt uit:

Fout! Ongeldige koppeling.

Toelichting:

Zoals in paragraaf 4.1.1 is aangegeven bestaat de beschikbare weerstandscapaciteit uit de algemene reserve, post onvoorzien, begrotingsruimte, stille reserves en onbenutte belastingcapaciteit. In bovenstaande tabel is alleen rekening gehouden met de algemene reserve. De stand van de algemene reserve 2014 betreft de stand per 1-1-2014 is inclusief het rekeningsresultaat 2013 van € 898.000 (afgerond). De post onvoorzien in de begroting 2014 bedraagt € 20.300. Aangezien deze bestemd is voor kleine niet-voorzien incidentele uitgaven is deze niet meegenomen in de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit. Daarnaast geldt als uitgangspunt een sluitende meerjarenbegroting, er is derhalve geen (structurele) begrotingsruimte beschikbaar is. Stille reserves zijn reserves die ontstaan doordat bezittingen ver onder de werkelijke waarde zijn gewaardeerd. Bij Heemstede is dit niet het geval. Als laatste punt de "onbenutte belastingcapaciteit". Aangezien in het collegeakkoord 2014-2018 is opgenomen dat er in beginsel geen OZB-verhoging plaatsvindt behoudens inflatiecorrectie, is deze factor ook niet meegenomen in de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit.

De ratio weerstandsvermogen kan beoordeeld worden met behulp van onderstaande tabel:

Ratio	Beoordeling
-------	-------------

> 2,0	uitstekende weerstandscapaciteit
1,4 – 2,0	ruim voldoende weerstandscapaciteit
1,0 – 1,4	voldoende weerstandscapaciteit
< 1,0	Onvoldoende weerstandscapaciteit

Een ratio kleiner dan 1,0 geeft aan dat de gemeente over te weinig middelen beschikt om de risico's te dragen. De gemeente is dus kwetsbaar. Bij een ratio van 1 is er precies genoeg weerstandscapaciteit om de risico's af te dekken. Als de ratio meer dan 2 is, heeft de gemeente meer dan twee keer zoveel geld voorradig als benodigd voor risico's die zij loopt. Wat betreft het weerstandsvermogen een uitstekende positie. Omdat er geen landelijke norm is voor de ratio weerstandsvermogen, betekent dit dat de gemeente zelf een norm zal moeten gaan bepalen. Bij de vaststelling van de nota "Reserves en voorzieningen – weerstandsvermogen 2010" is de norm door de raad vastgesteld op 2,0 met een bandbreedte van 1,8 - 2,2 hetgeen overeenkomt met een benodigde algemene reserve van tussen € 4,6 miljoen (1,8 x omvang risico's van € 2.562.950) en € 5,6 miljoen (2,2 x omvang risico's € 2.562.950), uitgaande van de risico's opgenomen in de Programmabegroting 2014. Gekozen is voor de norm van 2,0 omdat de voorkeur wordt gegeven aan een uitstekend weerstandsvermogen mede omdat dit de robuustheid van de financiële positie weergeeft. Op deze manier is Heemstede goed bestand tegen financiële tegenvallers.

Voorgesteld wordt de bestaande systematiek voor het bepalen van het weerstandsvermogen, de weerstandscapaciteit en het beoordelen en inventariseren van risico's te handhaven. De bestaande norm van 2,0 (met bandbreedte 1,8 – 2,2) als ratio van het weerstandsvermogen eveneens te handhaven. En jaarlijks in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing de risico's te actualiseren in de begroting en jaarrekening.

5. BEZUINIGINGSMOGELIJKHEDEN

5.1 Algemeen

In de "Notitie overzicht bezuinigingsmogelijkheden 2015 ev." is naar aanleiding van de motie "Aanvullende bezuinigingsvoorstellen naar aanleiding van de kadernota 2014-2017" een overzicht van besparingsmogelijkheden opgenomen. In deze nota is onder de paragraaf 10.2 "reserves en voorzieningen" (blz 33) als besparingsmogelijkheid een "pm-raming" opgenomen. In deze paragraaf wordt de besparingsmogelijkheid op reserves en voorzieningen nader uitgewerkt.

5.2. Bezuinigingsmogelijkheden algemene reserve

De algemene reserve heeft een omvang van € 9,7 miljoen (incl. rekeningsresultaat 2013). Uitgaande van een risico-omvang van € 2.563.000 (gebaseerd op de begroting 2014) en een ratio weerstandsvermogen van 2,0 (met een bandbreedte van 1,8 – 2,2) is een algemene reserve benodigd van maximaal € 5,6 miljoen (2,2 x € 2.563.000). Het surplus, ruim € 4 miljoen, kan ingezet worden als bezuinigingsmogelijkheid door met dit geld materiële vaste activa met een maatschappelijk nut af te boeken waardoor een structureel lagere afschrijvingslast van ca. € 160.000 ontstaat vanaf 2015. Het definitieve bedrag kan bepaald worden op het moment dat de risico's ten tijde van het opstellen van de Programmabegroting 2015 bekend zijn.

5.3 Bezuinigingsmogelijkheden huisvesting onderwijs

De kosten voor onderwijshuisvesting worden betaald uit de reserve huisvesting onderwijs en voorziening huisvesting onderwijs. De totale storting in deze reserve en voorziening bedraagt € 688.000 in 2014 oplopend naar € 793.000 in 2018. Het totale saldo (zowel de reserve als voorziening huisvesting onderwijs) bedraagt per 1-1-2014 ruim € 2,3 miljoen. Er zijn in dit kader 2 relevante ontwikkelingen:

1. Een rijksbezuiniging van € 256 miljoen op onderwijshuisvesting.

Gemeenten geven minder uit op onderwijshuisvesting dan wat ze ontvangen in het gemeentefonds. Daarom wordt dit budget gekort door het Rijk met € 256 miljoen. Het betreft een eenzijdige korting die door het Rijk wordt aangewend voor versterking van het primair onderwijs. De korting voor Heemstede is voorlopig ingeschat op ca. € 350.000. In de "notitie overzicht bezuinigingsmogelijkheden 2015 ev." (blz 18) wordt als mogelijkheid aangedragen deze korting 1 op 1 door te vertalen door een verlaging van de jaarlijkse stortingen in de reserve/voorziening huisvesting onderwijs.

2. Overheveling per 1 januari 2015 van het buitenonderhoud van schoolgebouwen in het primair onderwijs.

De verwachting is dat het buitenonderhoud van schoolgebouwen in het primair onderwijs met ingang van 1 januari 2015 wordt overgeheveld naar de schoolbesturen. In de meicirculaire zal hierover –naar verwachting- meer duidelijk worden gegeven. Op het moment dat de overheveling een feit is zal door de afdeling Welzijn een voorstel worden voorbereid en aan de raad worden voorgelegd. Hierin zal ook worden meegenomen wat e.e.a. betekent voor de reserve kapitaallasten huisvesting onderwijs en de voorziening huisvesting onderwijs.

5.4 Bezuinigingsmogelijkheden bestemmingsreserves

Zoals in hoofdstuk 2 is aangegeven zijn bestemmingsreserves in principe vrij besteedbaar. Het staat de gemeenteraad vrij om de eenmaal aangegeven bestemming te wijzigen dan wel de bestemmingsreserve geheel of gedeeltelijk op te heffen. Echter om een juiste afweging te kunnen maken is het relevant nader in te zoomen op de specifieke bestemmingsreserves die Heemstede heeft.

De omvang van de bestemmingsreserves per 1-1-2014 bedraagt € 11,8 miljoen. In totaal heeft Heemstede 17 bestemmingsreserves. Hiervan heeft € 8,0 miljoen (aantal: 5) betrekking op bestemmingsreserves ter dekking van kapitaallasten en € 3,8 miljoen (totaal: 12) op overige bestemmingsreserves. Op bestemmingsreserves ter dekking van kapitaallasten kan in principe niet op worden bezuinigd, omdat dit betekent dat kapitaallasten die nu gedekt worden door deze reserve als nadeel ten laste van de exploitatie komen.

Samengevat de overige 12 bestemmingsreserves:

Omschrijving bestemmingsreserve:	Argumentatie:
egalisereserves riolering en afvalstoffenheffing	Wettelijk gezien zijn deze 2 reserves van de burger en kunnen niet zondermeer voor andere doelen worden ingezet
reserve WWB, reserve WMO en de reserve uitvoeringskosten decentralisaties AWBZ en Jeugdzorg	Deze 3 reserves hebben te maken met de toekomstige decentralisaties. Voorgesteld wordt deze reserves voorlopig te handhaven en mee te nemen in een separaat voorstel aan de raad over de financiële gevolgen van de invoering van de decentralisaties voor de gemeente Heemstede.
reserve SVN-gelden	Voorgesteld wordt deze reserve in 2014 op te heffen (saldo € 6.600). Er vinden geen bestedingen meer plaats.
reserve NUP-gelden	De reserve wordt in 2015 opgeheven, de gelden moeten worden terugbetaald aan het Rijk.
reserve totstandkoming brede scholen en reserve ISV 3	Van deze 2 reserves wordt een separaat voorstel voorgelegd.
reserve 1% regeling kunst, reserve sociale huisvesting en egalisereserve begraafplaatsen	Het is aan de raad om aan te geven of het wenselijk is deze 3 reserves -na aftrek van aangegane verplichtingen- op te heffen. Dit betekent echter wel dat het bestedingsdoel en bestedingsplan komen te vervallen.

5.5 Bezuinigingsmogelijkheden voorzieningen

Aan voorzieningen liggen verplichtingen ten grondslag en kunnen derhalve niet opgeheven worden. Er zijn 12 voorzieningen, waarvan 1 m.b.t. onderwijs al behandeld is in paragraaf 5.3. Van de resterende 11 hebben 6 betrekking op onderhoudsvoorzieningen. Zoals aangegeven kan de raad via de parameters in onderliggende beheerplannen (dus door aanpassing van het kwaliteitsniveau onderhoud) in principe invloed uitoefenen op de omvang van de voorzieningen. Echter rekening houdend met de uitgangspunten van het collegeakkoord 2014-2018, gezien de recent doorgevoerde bezuinigingen op onderhoud, het huidige onderhoudsniveau en de nog op te stellen onderhoudsplannen wordt een aanvullende bezuinigen op het onderhoudsniveau van gebouwen en beheer van de openbare ruimte niet wenselijk geacht.

5.6 Recapitulatie

Fout! Ongeldige koppeling.

6. VOORSTELLEN

Voorgesteld wordt het volgende:

- deze nota reserves en voorzieningen - weerstandsvermogen 2014 met bijlagen vast te stellen;
- de reserve SVN-gelden in 2014 op te heffen;
- de doelstelling van de bestaande reserve WWB, IOAW, IOAZ en BBZ te wijzigen en de reserve te maximeren op € 500.000 en de overige gelden in deze reserve ad. € 136.000 mee te nemen in de nog op te stellen nota over financiële consequenties invoering Participatiewet (decentralisatie);
- de verantwoording van pensioenverplichtingen van wethouders in de (meerjaren) begroting van Heemstede en daarmee het gebruik van de voorziening pensioenen en wachtgelden te wijzigen conform de voorstellen opgenomen onder bijlage 4 “4.8 pensioenen en wachtgelden”;
- de bestaande methodiek voor het bepalen van het weerstandsvermogen, de weerstandscapaciteit en het beoordelen en inventariseren van risico's te handhaven;
- het bestaande uitgangspunt een ratio weerstandsvermogen met de kwalificatie: uitstekende weerstandscapaciteit 2,0 met een bandbreedte tussen 1,8 en 2,2 voort te zetten;
- het bestaande uitgangspunt om jaarlijks de risico's te actualiseren in de paragraaf weerstandsvermogen in de begroting en jaarrekening te continueren;
- kennis te nemen van de uitwerking van de bezuinigingsmogelijkheden op reserves en voorzieningen.

BIJLAGE 1 t/m 4 OVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN

In de bijlage 1 t/m 4 worden alle reserves en voorzieningen gedetailleerd weergegeven. Per reserve danwel voorziening is een verlooptabel opgenomen voor de jaren 2014 t/m 2018, het doel, of er sprake is van een rentetoevoeging, of een accountantsverklaring noodzakelijk is voor afrekening, wat de minimale en maximale omvang bedraagt, of de reserve danwel voorziening verantwoord dient te worden onder het SISA (Single Information Single Audit, d.w.z. een specifieke verantwoording van doeluitkeringen in de jaarrekening), welke looptijd van toepassing is en wie de verantwoordelijke wethouder, budgethouder is.

BIJLAGE 1. ALGEMENE RESERVE

1.1 Algemene reserve

Soort	Reserve
Omschrijving	Algemene reserve
Grootboeknummer	60000000
Wethouder	Pieter van de Stadt
Budgethouder	Ruud Lubberts
Consulent	Frank Leendertse

Doel reserve	:	De algemene reserve wordt gebruikt voor het opvangen van risico's in algemene zin, of voor het compenseren van rekeningtekorten, of voor frictiekosten als gevolg van ombuigingen in beleid.
Onderliggend plan	:	N.v.t.
Looptijd	:	Onbepaald
Dotatie	:	Deze reserve wordt gevoed door incidentele meevallers zoals rekeningoverschotten, opbrengsten van verkoop van eigendommen e.d.
Onderdeel SISA	:	Nee
Accountantsverklaring	:	Nee
Minimale omvang	:	Bandbreedte 1,8 – 2,2 x benodigde weerstandscapaciteit
Maximale omvang	:	Niet bepaald
Rentepercentage	:	N.v.t.
Rentetoevoeging	:	N.v.t.

	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo 1 januari	8.846.816	9.862.439	9.724.439	9.724.439	9.724.439
<i>Stortingen</i>					
Rekeningresultaat 2013	897.923				
Opheffen reserve raadhuisplein 25 verkoop grond Havendreef (minus voorb.kosten)	184.000	p.m.			
Totaal stortingen	9.928.739	9.862.439	9.724.439	9.724.439	9.724.439
<i>Onttrekkingen</i>					
Aanwending voor projecten nota duurzaamheid "Samenwerken en verbinden" 2012-2016.	138.000	138.000	0	0	0
Startersleningen (rente- en beheerskosten)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Inhaalslag bomen	66.300	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen	66.300	138.000	0	0	0
Saldo 31 december	9.862.439	9.724.439	9.724.439	9.724.439	9.724.439

Toelichting

Er is geen algemene richtlijn voor het bodembedrag ofwel de bufferfunctie van de algemene reserve bij lokale overheden. Ook de provincies hebben vanuit hun toezichthoudende rol daarvoor geen norm ontwikkeld. Wel is het zo dat de bufferfunctie een relatie heeft met het risicoprofiel van een gemeente. Een gemeente die omgeven is met grote risico's heeft een hogere bufferfunctie nodig dan gemeenten die dergelijke risico's in mindere mate bezitten. In hoofdstuk 4 van deze nota wordt ingegaan op de (gewenste) hoogte van de algemene reserve voor de gemeente Heemstede.

De stortingen en onttrekkingen voor 2014 - 2018 zijn gebaseerd op:

Stortingen:

- Het college van B&W (20-8-2013) heeft -ter realisatie van de taakstelling "gemeentelijke eigendommen"- besloten tot verkoop van de woning raadhuisplein 25. Als gevolg hiervan valt de reserve "afschrijving raadhuisplein 25" voor een bedrag van € 184.000 vrij.
- In de raad van 24 april 2014 is een motie aangenomen naar aanleiding van de anterieure exploitatieovereenkomst Havendreef. Derhalve is –in bovenstaande cijferopstelling- de verkoopopbrengst grond Havendreef voorlopig als p.m.-raming opgenomen.

BIJLAGE 1. ALGEMENE RESERVE

1.1 Algemene reserve

Onttrekkingen:

- c. Het amendement “Financiering nota duurzaamheid Samenwerken en verbinden” is aangenomen bij de vaststelling van de Programmabegroting 2013 in de begrotingsraad van 8 en 9 november 2012. Door de raad is besloten een bedrag van € 325.000 ten laste van de algemene reserve te brengen. Tot en met 2013 is reeds een bedrag van € 48.000 uitgegeven. Er resteert derhalve nog een bedrag van € 277.000, welke verdeeld is over de jaren 2014 en 2015;
- d. De invoering van de startersleningen in Heemstede is conform het raadsbesluit van 28 maart van 2013. Besloten is de jaarlijkse beheerskosten (0,5% over de restschuld), rentelasten en –baten te verrekenen met de algemene reserve van de gemeente Heemstede. Aangezien het aantal aanvragen moeilijk is te prognosticeren is in bovenstaande tabel een pm-raming opgenomen.
- e. De uitvoering van het amendement “Herstel inboet bomen” aangenomen bij de Najaarsnota 2013 in de raad van 31 oktober 2013. Er is een krediet van € 100.000 beschikbaar gesteld voor een inhaalslag vervanging van bomen in woonwijken ten laste van de algemene reserve. In 2013 is een bedrag van € 33.700 uitgegeven, het restant ad. € 66.300 staat gepland voor 2014.

Bezuinigingsmogelijkheid

Verwezen wordt naar hoofdstuk 4 van deze nota.

BIJLAGE 2. BESTEMMINGSRESERVES TER DEKKING KAPITAALLASTEN

2.1 Centralisatie gemeentelijke huisvesting

Soort	Bestemmingsreserve
Omschrijving	Centralisatie huisvesting
Grootboeknummer	62000010
Wethouder	Remco Ates
Budgethouder	Ruud Lubberts
Consulent	Frank Leendertse

Doel	:	Deze reserve dient ter (gedeeltelijke) dekking van de kapitaallasten voor de verbouwing en technische installaties van het raadhuis.
Onderliggend plan	:	Raadsbesluiten van 21 oktober 1999 (nr. 120) en 28 juni 2001 (nr. 70).
Looptijd	:	Tot en met 2047 (laatste jaar van afschrijving verbouwd raadhuis)
Dotatie	:	De nog resterende verkoopopbrengsten van gronden in het bouwplan Watertoren en de gemeentewoning Nijverheidsweg 3 alsmede de bouwleges van de nog te bouwen woningen in het bouwplan Watertoren.
Onderdeel SISA	:	Nee
Accountantsverklaring	:	Nee
Minimale omvang	:	Niet bepaald
Maximale omvang	:	Niet bepaald
Rentepercentage	:	N.v.t.
Rentetoevoeging	:	N.t.v.

	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo 1 januari	3.878.570	3.905.341	3.682.112	4.027.675	3.897.750
<i>Stortingen</i>					
Verkoop grond van den Eijndekade			495.230		
Verkoop pand Nijverheidsweg 3	250.000				
Opbrengst bouwleges plan Watertoren (16 appartementen á € 150.000 excl. btw)			65.112		
Totaal stortingen	250.000	0	560.342	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
Aanneemson openbare buitenruimte			84.854		
Afschrijving verbouwing en uitbreiding raadhuis	129.925	129.925	129.925	129.925	129.925
Afschrijving technische installaties raadhuis (vanaf 2008)	93.304	93.304	0	0	0
Totaal onttrekkingen	223.229	223.229	214.779	129.925	129.925
Saldo 31 december	3.905.341	3.682.112	4.027.675	3.897.750	3.767.825

Toelichting

De verkoop van het pand Nijverheidsweg 3 is beoogd aan de corporatie Pré-wonen voor het realiseren van zorgwoningen voor licht verstandelijk gehandicapten. De in 2016 opgenomen verkoop grond Van den Eijndekade en opbrengsten bouwleges betreffen fase 4 van Plan Watertoren.

Bezuinigingsmogelijkheid

De reserve dient ter (gedeeltelijke) dekking van de kapitaallasten van de verbouwing en de technische installaties van het raadhuis. Verlagen van het gereserveerde bedrag leidt daarmee tot een nadeel in de exploitatie.

BIJLAGE 2. BESTEMMINGSRESERVES TER DEKKING KAPITAALLASTEN

2.2 Kapitaallasten huisvesting onderwijs

Soort	Bestemmingsreserve
Omschrijving	Kapitaallasten huisvesting onderwijs
Grootboeknummer	62000700
Wethouder	Remco Ates
Budgethouder	Arno Schumacher
Consulent	Leny Zwaan

Doel reserve	:	Dekking van de kapitaallasten die voortkomen uit het onderhoud aan de buitenkant (incl. renovatie en nieuwbouw) van de schoolgebouwen basisonderwijs en voortgezet onderwijs en andere investeringen.
Onderliggend plan	:	Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs.
Looptijd	:	Onbepaald.
Dotatie	:	Wordt gevoed door de algemene uitkering uit het gemeentefonds.
Onderdeel SISA	:	Nee
Accountantsverklaring	:	Nee
Minimale omvang	:	Niet bepaald
Maximale omvang	:	Niet bepaald
Rentepercentage	:	N.v.t.
Rentetoevoeging	:	N.v.t.

	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo 1 januari	1.496.131	1.530.090	1.724.090	1.957.090	2.280.090
<i>Stortingen</i>					
Structurele stortingen uit gemeentefonds	488.000	503.000	518.000	578.000	578.000
Totaal stortingen	488.000	503.000	518.000	578.000	578.000
<i>Onttrekkingen</i>					
Onttrekking tbv Overboslaan	33.041	0	0	0	0
Onttrekking kapitaallasten	421.000	309.000	285.000	255.000	252.000
Totaal onttrekkingen	454.041	309.000	285.000	255.000	252.000
Saldo 31 december	1.530.090	1.724.090	1.957.090	2.280.090	2.606.090

Toelichting

Van de kapitaallasten die voortvloeien uit de aankoop en verbouwing van de voormalige Bronstee Mavo aan de Overboslaan komt een deel ten laste van de exploitatie en een deel, zie hierboven, wordt onttrokken aan de reserve kapitaallasten huisvesting. Ook de kapitaallasten die voortvloeien uit investeringsprojecten (groter of gelijk aan € 50.000) op basis van de verordening onderwijshuisvesting worden ten laste van deze reserve gebracht. De kapitaallasten komen uit de meerjaren staat C (staat van activa) d.w.z. betreft de kapitaallasten voortvloeiende uit gerealiseerde investeringen in de onderwijshuisvesting. Het meerjarig onderhoud van de basisscholen in Heemstede is in beeld gebracht (B&W besluit 21-5-2013).

De reserve wordt gevoed door de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Mutaties in een storting kunnen ontstaan door wijziging in het aantal leerlingen en de maatstafbedragen in de algemene uitkering voor onderwijs.

De stortingen nemen in de jaren 2015 en 2016 met € 15.000 toe omdat dit bedrag aan het gemeentefonds wordt toegevoegd voor de onderwijshuisvesting op basis van de ingroei-regeling onderwijshuisvesting.

In kader van het dekkingsplan 2013-2016 is besloten de jaarlijkse storting in de reserve en voorziening huisvesting in de periode 2013-2016 met € 75.000 te verlagen (w.v. € 60.000 verwerkt is via de reserve huisvesting onderwijs en € 15.000 t.l.v. de voorziening onderwijs). Met ingang van 2017 is derhalve de storting weer verhoogd met € 60.000.

BIJLAGE 2. BESTEMMINGSRESERVES TER DEKKING KAPITAALLASTEN

2.2 Kapitaallasten huisvesting onderwijs

Bezuinigingsmogelijkheid

De kosten voor onderwijshuisvesting worden betaald uit de reserve huisvesting onderwijs en voorziening huisvesting onderwijs. De totale storting in deze reserve en voorziening bedraagt € 688.000 in 2014 oplopend naar € 793.000 in 2018. Het totale saldo (zowel de reserve als voorziening huisvesting onderwijs) bedraagt per 1-1-2014 ruim € 2,3 miljoen. Er zijn in dit kader 2 relevante ontwikkelingen:

1 Een rijksbezuiniging van € 256 miljoen op onderwijshuisvesting.

Gemeenten geven minder uit op onderwijshuisvesting dan wat ze ontvangen in het gemeentefonds. Daarom wordt dit budget gekort door het Rijk met € 256 miljoen. Het betreft een eenzijdige korting die door het Rijk wordt aangewend voor versterking van het primair onderwijs. De korting voor Heemstede is voorlopig ingeschat op ca. € 350.000. In de "notitie overzicht bezuinigingsmogelijkheden 2015 ev." (blz 18) wordt als mogelijkheid aangedragen deze korting 1 op 1 door te vertalen door een verlaging van de jaarlijkse stortingen in de reserve/voorziening huisvesting onderwijs.

2 Overheveling per 1 januari 2015 van het buitenonderhoud van schoolgebouwen in het primair onderwijs.

De verwachting is dat het buitenonderhoud van schoolgebouwen in het primair onderwijs met ingang van 1 januari 2015 wordt overgeheveld naar de schoolbesturen. Het gaat om het budget voor het buitenonderhoud en de aanpassing van het schoolgebouw. Gemeenten blijven verantwoordelijk voor de uitbreiding en nieuwbouw van scholen. In de bovenstaande cijferopstelling is hiermee nog geen rekening gehouden.

De Tweede Kamer is 18-2-2014 akkoord gegaan met het wetsvoorstel en heeft deze voorgelegd ter goedkeuring aan de Eerste Kamer. Hoe het bedrag voor buitenonderhoud aan het Gemeentefonds zal worden onttrokken en hoe dit budget vervolgens zal worden verdeeld over schoolbesturen is op dit moment nog niet bekend. Op het moment dat hierover meer duidelijkheid is (wellicht in de meicirculaire 2014), zal door de afdeling Welzijn een voorstel worden voorbereid en aan de raad worden voorgelegd. Hierin zal ook worden meegenomen wat e.e.a. betekent voor de reserve kapitaallasten huisvesting onderwijs en de voorziening huisvesting onderwijs.

BIJLAGE 2. BESTEMMINGSRESERVES TER DEKKING KAPITAALLASTEN

2.3 Huisvesting buitendiensten aan de Cruquiusweg

Soort	Bestemmingsreserve
Omschrijving	Huisvesting buitendiensten aan de Cruquiusweg
Grootboeknummer	62000205
Wethouder	Remco Ates
Budgethouder	Arno Schumacher
Consulent	Chiel Bosdijk

- Doel reserve : De reserve huisvesting buitendiensten aan de Cruquiusweg dient om de afschrijvingslasten van de werf op te vangen. In verband met de comptabiliteitsvoorschriften is het niet toegestaan om de reserve ineens in mindering te brengen op de investering maar dient de bestemmingsreserve gedurende dezelfde periode vrij te vallen als de investering.
- Onderliggend plan : Raadsbesluiten 20 december 2001 en 2 juli 2005
- Looptijd : tot en met 2046
- Dotatie : De reserve is in 2006 gevuld ten laste van de reserve centralisatie huisvesting
- Onderdeel SISA : Nee
- Accountantsverklaring : Nee
- Minimale omvang : dient gelijk te zijn aan de boekwaarde van de investering
- Maximale omvang : dient gelijk te zijn aan de boekwaarde van de investering
- Rentepercentage : N.v.t.
- Rentetoevoeging : N.v.t.

	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo 1 januari	1.615.623	1.564.123	1.512.623	1.461.123	1.409.623
<i>Stortingen</i>					
Geen stortingen geraamd					
Totaal stortingen	0	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
Dekking afschrijvingslast	51.500	51.500	51.500	51.500	51.500
Totaal onttrekkingen	51.500	51.500	51.500	51.500	51.500
Saldo 31 december	1.564.123	1.512.623	1.461.123	1.409.623	1.358.123

Toelichting

Jaarlijks wordt 1/40 deel van het investeringsbedrag afgeschreven. Dit bedrag komt ten laste van deze reserve. Na afloop van de afschrijvingsperiode is deze reserve nihil.

Bezuinigingsmogelijkheid

Geen, omdat het laten vervallen van deze reserve betekent dat er een nadeel ontstaat in de exploitatie.

BIJLAGE 2. BESTEMMINGSRESERVES TER DEKKING KAPITAALLASTEN

2.4 Aanpassen oevers en aanleg brug Plan Watertoren

Soort	Bestemmingsreserve
Omschrijving	Aanpassen oevers en aanleg brug plan Watertoren
Grootboeknummer	62000210
Portefeuillehouder	Remco Ates
Budgethouder	Arno Schumacher
Consulent	Chiel Bosdijk

- Doel : Deze reserve is bedoeld voor de dekking van de afschrijvingslasten van oevervoorzieningen en brug als onderdeel van plan Watertoren. In verband met de comptabiliteitsvoorschriften is het niet meer toegestaan om de reserve ineens in mindering te brengen op de investering maar dient de bestemmingsreserve gedurende dezelfde periode vrij te vallen als de investering.
- Onderliggend plan : Raadsbesluit dd. 20 december 2001, nr.123 en 30 maart 2006, nr.18
- Looptijd : 30 jaar
- Dotatie : In 2007 € 250.000 uit de reserve centralisatie huisvesting voor noodzakelijke herstelwerkzaamheden aan de kademuur van de Van den Eijndekade, in 2009 € 1.200.000 voor oevervoorzieningen en aanleg van de Zwaaihavenbrug.
- Onderdeel SISA : Nee
- Accountantsverklaring : Nee
- Minimale omvang : dient gelijk te zijn aan de boekwaarde van de investering
- Maximale omvang : dient gelijk te zijn aan de boekwaarde van de investering
- Rentepercentage : N.v.t..
- Rentetoevoeging : N.v.t.

	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo 1 januari	802.996	681.779	640.562	599.345	558.128
<i>Stortingen</i>					
Totaal stortingen	0	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
Werkzaamheden aan brug	80.000				
Jaarlijkse afschrijvingslasten	41.217	41.217	41.217	41.217	41.217
Totaal onttrekkingen	121.217	41.217	41.217	41.217	41.217
Saldo 31 december	681.779	640.562	599.345	558.128	516.911

Toelichting

Jaarlijks wordt 1/30 deel van het investeringsbedrag afgeschreven. Dit bedrag komt ten laste van deze reserve. Na afloop van de afschrijvingsperiode is deze reserve nihil.

In 2012 is in verband met de beoordeling van de toereikendheid van deze reserve een bedrag van € 270.000 afgeraamd. De boekwaarde bedraagt per 1-1-2014 € 722.810. De reserve bedraagt per 1-1-2014 € 803.000. Een voordelig verschil derhalve van ruim € 80.000. Er dienen nog werkzaamheden plaats te vinden aan de brug. Hiervoor wordt het bedrag van € 80.000 ingezet. De werkzaamheden vinden plaats in 2014. De verwachting is dat niet het hele bedrag benodigd is om de werkzaamheden af te ronden. Na afronding van het werk wordt bekeken in hoeverre de hoogte van de reserve kan worden bijgesteld.

Bezuinigingsmogelijkheid

Geen, omdat het laten vervallen van deze reserve betekent dat er een nadeel ontstaat in de exploitatie.

BIJLAGE 2. BESTEMMINGSRESERVES TER DEKKING KAPITAALLASTEN

2.5 Raadhuisplein 25

Soort	Bestemmingsreserve
Omschrijving	Raadhuisplein 25
Grootboeknummer	62000005
Wethouder	Remco Ates
Budgethouder	Arno Schumacher
Consulent	Chiel Bosdijk

- Doel reserve : De reserve Raadhuisplein 25 dient om de afschrijvingslasten van de opstal op het Raadhuisplein 25 op te vangen. In verband met de comptabiliteitsvoorschriften is het niet toegestaan om de reserve ineens in mindering te brengen op de investering maar dient de bestemmingsreserve gedurende dezelfde periode vrij te vallen als de investering.
- Onderliggend plan : N.v.t.
- Looptijd : In het kader van de taakstelling "gemeentelijke eigendommen" is door het college (20-8-2013) besloten tot verkoop van de woning Raadhuisplein 25. Betaling van de koopsom vindt gefaseerd plaats in 2013 en 2014. Dit betekent dat de reserve per 31-12-2014 komt te vervallen. Het resterende saldo van de reserve wordt overgeheveld naar de algemene reserve.
- Dotatie : De reserve is in 2006 gevuld ten laste van de reserve centralisatie huisvesting
- Onderdeel SISA : Nee
- Accountantsverklaring : Nee
- Minimale omvang : dient gelijk te zijn aan de boekwaarde van de investering
- Maximale omvang : dient gelijk te zijn aan de boekwaarde van de investering
- Rentepercentage : N.v.t.
- Rentetoevoeging : N.v.t.

	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo 1 januari	189.750	0	0	0	0
<i>Stortingen</i>					
Geen stortingen geraamd					
Totaal stortingen	0	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
Dekking afschrijvingslast	5.750	0	0	0	0
Overheveling naar algemene reserve	184.000				
Totaal onttrekkingen	189.750	0	0	0	0
Saldo 31 december	0	0	0	0	0

Toelichting

Er mag uitsluitend worden afgeschreven op de waarde van de opstal ad € 230.000, niet op de grondwaarde ad € 200.000. Jaarlijks wordt 1/40 deel van de hiervoor genoemde € 230.000 afgeschreven. Dit bedrag komt ten laste van deze reserve. Na de overdracht van de woning in de loop van 2014 wordt deze reserve opgeheven en wordt het saldo overgeheveld naar de algemene reserve.

Bezuinigingsmogelijkheid

Geen. In de loop van 2014 wordt de woning overgedragen aan de aspirant-koper. Bij die gelegenheid wordt de reserve opgeheven. Het besluit tot verkoop van de woning is in 2013 genomen.

BIJLAGE 3. OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES

3.1 1% regeling kunst

Soort	Bestemmingsreserve
Omschrijving	1% regeling kunst
Grootboeknummer	63000400
Portefeuillehouder	Christa Kuiper
Budgethouder	Arno Schumacher
Consulent	Frank Leendertse

Doel	:	Dekking van het (groot) achterstallig onderhoud aan de beelden in de openbare ruimte.
Onderliggend plan	:	Raadsbesluit 18 februari 2010.
Looptijd	:	Onbepaald
Dotatie	:	N.v.t.
Onderdeel SISA	:	Nee
Accountantsverklaring	:	Nee
Minimale omvang	:	Niet bepaald
Maximale omvang	:	Niet bepaald
Rentepercentage	:	N.v.t.
Rentetoevoeging	:	N.v.t.

	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo 1 januari	44.387	22.387	0	0	0
<i>Stortingen</i>					
Totaal stortingen	0	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
Achterstallig onderhoud beelden openbare ruimte	22.000	22.387	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal onttrekkingen	22.000	22.387	0	0	0
Saldo 31 december	22.387	0	0	0	0

Toelichting

Oorspronkelijk was de doelstelling van deze reserve om bij het beschikbaar stellen van kredieten voor (ver)bouw van gemeentelijke gebouwen en reconstructies van wegen en wijken een budget van 1% van het investeringsbedrag te reserveren voor de realisatie van kunst. Dit conform de regeling "Omschrijving toepassing 1% regeling" van 26 januari 1996 uit de Nota "Visie op het Heemstedse cultuurbeleid". Bij de voorjaarsnota 2003 is in het kader van de heroverwegingen besloten om deze regeling niet meer automatisch toe te passen. In de nota "In contact met cultuur" uit 2004 is de uitspraak gedaan om na te gaan in welke gevallen de 1%-regeling nog kon worden toegepast. Met het raadsbesluit van 18 februari 2010 is vervolgens besloten om deze reserve te bestemmen voor de aanpak van achterstallig onderhoud van kunst in de openbare ruimte.

Aan de hand van de inventarisatie zal in 2014 en 2015 het achterstallig onderhoud uitgevoerd worden.

Bezuinigingsmogelijkheid

Uitvoering van het achterstallig onderhoud vindt in 2014 en 2015 plaats. Bezuiniging op deze reserve heeft tot gevolg dat dit onderhoud niet plaats kan vinden.

BIJLAGE 3. OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES

3.2 Sociale volkshuisvesting

Soort	Reserve
Omschrijving	Sociale volkshuisvesting
Grootboeknummer	63000210
Wethouder	Remco Ates
Budgethouder	Arno Schumacher
Consulent	Chiel Bosdijk

Doel reserve	:	De reserve dient voor het realiseren van of het bijdragen aan sociale woningbouwprojecten.
Onderliggend plan	:	N.v.t.
Looptijd	:	niet bepaald
Dotatie	:	Geen
Onderdeel SISA	:	Nee
Accountantsverklaring	:	Nee
Minimale omvang	:	Niet bepaald
Maximale omvang	:	Niet bepaald
Rentepercentage	:	N.v.t.
Rentetoevoeging	:	N.v.t.

	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo 1 januari	366.903	346.903	146.903	146.903	146.903
<i>Stortingen</i>					
Geen stortingen geraamd	0	0	0	0	0
Totaal stortingen	0	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
Onderzoek planschaderisico Nijverheidsweg 3	p.m.	0	0	0	0
Bijdrage realisatie zorgwoning Nijverheidsweg 3	0	200.000	0	0	0
Verhuiskostentegemoetkoming	20.000	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal onttrekkingen	20.000	200.000	0	0	0
Saldo 31 december	346.903	146.903	146.903	146.903	146.903

Toelichting

De verhuiskostentegemoetkomingsregeling is erop gericht om de mobiliteit binnen de gemeente te bevorderen, door het voor ouderen aantrekkelijk te maken om naar een andere, kleinere woning te verhuizen.

In 2012 is in principe besloten tot verkoop van de woning Nijverheidsweg 3 aan Pre-wonen ter realisatie van een zorgwoning voor 8 Licht Verstandelijk Gehandicapte jongeren. De Commissie Ruimte heeft in maart 2014 ingestemd met het voorstel om een bedrag van € 25.000 per jongere beschikbaar te stellen als bijdrage in de stichtingskosten.

Bezuinigingsmogelijkheid

Jaarlijks wordt in de begroting een bedrag van maximaal € 20.000 opgenomen, bestemd voor een verhuiskostenvergoeding, teneinde de doorstroming te bevorderen. De werkelijke kosten hiervan worden aan deze reserve onttrokken. Het is aan de raad om te beslissen om de reserve -na afwikkeling van de aangegane verplichtingen- (eenmalig) vrij te laten vallen.

BIJLAGE 3. OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES

3.3 Reserve WWB, IOAW, IOAZ en BBZ

Soort	Bestemmingsreserve
Omschrijving	Reserve WWB, IOAW, IOAZ en BBZ
Grootboeknummer	63000500
Wethouder	Christa Kuiper
Budgethouder	Ruud Lubberts
Consulent	Hans Cazander

Doel reserve	:	Deze bestemmingsreserve is om de schommelingen op te kunnen vangen tussen: - het rijksbudget voor inkomensvoorzieningen WWB, IOAW, IOAZ (het zgn BUIG budget) en de uitkeringslasten WWB, IOAW en IOAZ - het vaste en declarabele rijksbudget BBZ en de uitkeringslasten BBZ.
Onderliggend plan	:	N.v.t.
Looptijd	:	Onbepaald
Dotatie	:	Jaarlijks bij vaststelling van de jaarrekening
Onderdeel SISA	:	Ja
Accountantsverklaring	:	Ja
Minimale omvang	:	€ 0
Maximale omvang	:	€ 500.000
Rentepercentage	:	N.v.t.
Rentetoevoeging	:	N.v.t.

	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo 1 januari	636.238	500.000	500.000	500.000	500.000
<i>Stortingen</i>					
Overschot WWB Inkomensdeel, IOAW, IOAZ	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Overschot BBZ	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Overheveling van algemene reserve	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal stortingen	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
<i>Onttrekkingen</i>					
Tekort WWB Inkomensdeel, IOAW, IOAZ	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Tekort BBZ	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Overheveling naar reserve Participatiewet	136.238	0	0	0	0
Overheveling naar algemene reserve	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal onttrekkingen	136.238	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Saldo 31 december	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000

Toelichting:

Voorgesteld wordt deze bestemmingsreserve met ingang van 1 januari 2014 te fixeren op € 500.000 maximaal en het restant van € 136.238 per 1 januari 2014 over te hevelen naar een nieuwe reserve invoeringskosten Participatiewet. Deze reserve beschikbaar te houden voor het opvangen van – tijdelijke-tekorten bij de uitvoering van de Participatiewet met ingang van 2015. Een voorstel over de verwachte uitvoeringskosten en daarmee een bestedingsplan voor deze reserve wordt separaat voorgelegd aan de raad.

Indien de stand van de reserve WWB, IOAW, IOAZ en BBZ het bedrag van € 500.000 overschrijdt, zal het surplus worden toegevoegd aan de algemene reserve. Bij een negatieve stand zal de reserve WWB, IOAW, IOAZ en BBZ worden aangevuld vanuit de algemene reserve.

Bezuinigingsmogelijkheid

Geen.

BIJLAGE 3. OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES

3.4 Reserve Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)

Soort	Bestemmingsreserve
Omschrijving	Reserve Wmo
Grootboeknummer	63000510
Wethouder	Christa Kuiper
Budgethouder	Arno Schumacher (beleid) / Ruud Lubberts (uitvoering)
Consulent	Hans Cazander

- Doel reserve : De reserve kan worden aangewend ten behoeve van verstrekkingen, vergoedingen, uitvoeringskosten en subsidies in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo), voor zover de hiervoor in de gemeentebegroting opgenomen bedragen in enig jaar niet toereikend zijn om deze kosten te dekken. De overschotten op bovengenoemde Wmo kosten ten opzichte van het ontvangen integratieuitkering binnen het gemeentefonds, zullen ten gunste van deze reserve worden gebracht.
- Onderliggend plan : Beleidsplan Wmo/lokaal volksgezondheidsbeleid 2012-2016 "Oog voor elkaar" vastgesteld in de raad van 1 november 2012.
- Looptijd : Onbepaald
- Dotatie : Jaarlijks bij vaststelling van de jaarrekening.
- Onderdeel SISA : Ja
- Accountantsverklaring : Ja
- Minimale omvang : Nul
- Maximale omvang : Niet bepaald
- Rentepercentage : N.v.t.
- Rentetoevoeging : N.v.t.

	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo 1 januari	1.333.067	1.333.067	1.333.067	1.333.067	1.333.067
<i>Stortingen</i>					
Overschot Wmo	0	0	0	0	0
Totaal stortingen	0	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
Tekort Wmo	pm	pm	pm	pm	pm
Totaal onttrekkingen	0	0	0	0	0
Saldo 31 december	1.333.067	1.333.067	1.333.067	1.333.067	1.333.067

Toelichting:

De WMO maakt onderdeel uit van de 3 decentralisaties: Jeugdzorg, Participatiewet en WMO (inclusief nieuwe WMO taken vanuit de AWBZ). Herijking van de WMO nota maakt daarom deel uit van de besluitvorming rond de decentralisaties in 2014. In verband met deze herijking zijn de uitgaven daarom als "pm" opgenomen.

Bezuinigingsmogelijkheid

Deze WMO reserve wordt betrokken bij de decentralisaties en meegenomen in de besluitvorming hierover in 2014. Op dit moment kunnen er geen bezuinigingen worden ingeboekt rond deze reserve.

BIJLAGE 3. OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES

3.5 Egalisatiereserve riolering

Soort	Bestemmingsreserve
Omschrijving	Egalisatiereserve riolering
Grootboeknummer	61000200
Portefeuillehouder	Pieter van de Stadt
Budgethouder	Arno Schumacher
Consulent	Chiel Bosdijk

Doel	:	Deze tariefegalisatiereserve is ingesteld om de schommelingen in de rioleringskosten van de jaarlijkse exploitatie en onderhoud op te vangen, waardoor een aanzienlijke aanpassing van het tarief niet noodzakelijk is.
Onderliggend plan	:	Ingesteld bij de vaststelling van de jaarrekening 2006
Looptijd	:	Onbepaald
Dotatie	:	Afhankelijk van het exploitatieresultaat
Onderdeel SISA	:	Nee
Accountantsverklaring	:	Nee
Minimale omvang	:	Niet bepaald
Maximale omvang	:	Niet bepaald
Rentepercentage	:	N.v.t.
Rentetoevoeging	:	N.v.t.

Fout! Ongeldige koppeling.

Toelichting

Met een tariefegalisatiereserve kunnen de schommelingen in de kosten van de jaarlijkse exploitatie en onderhoud opgevangen worden zonder telkens het tarief te moeten aanpassen. De jaarlijkse groei of vermindering van de egalisatiereserve is dan afhankelijk van de verschillen tussen de baten en lasten in de begroting en de realisatie daarvan in de jaarrekening. De toename van de tariefegalisatiereserve ontstaat dus niet door een in de begroting opgenomen reservering, zoals bij een voorziening wel het geval is.

Het voornemen in de kadernota 2015-2018 is om € 100.000 aan kosten extra toe te rekenen aan de rioolexploitatie. Om te voorkomen dat deze kosten in één keer worden doorberekend aan de burger wordt de egalisatiereserve riolering ingezet om de tariefstijging over een periode van 3 jaar te spreiden. Dit betekent dat in 2015 en 2016 een onttrekking plaatsvindt uit de reserve van respectievelijk € 66.000 en € 34.000.

Bezuinigingsmogelijkheid

Geen. Rechtmatig gezien is dit geld van de burger en daarom kan de reserve niet zondermeer leeggehaald worden.

BIJLAGE 3. OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES

3.6 Egalisatiereserve afvalstoffen

Soort	Bestemmingsreserve
Omschrijving	Egalisatiereserve afvalstoffen
Grootboeknummer	61000205
Portefeuillehouder	Remco Ates
Budgethouder	Arno Schumacher
Consulent	Chiel Bosdijk

Doel	:	Deze reserve is ingesteld om de schommelingen in de kosten voor afvalinzameling en -verwerking van de jaarlijkse exploitatie en onderhoud op te vangen, waardoor een aanzienlijke aanpassing van het tarief niet noodzakelijk is.
Onderliggend plan	:	Ingesteld bij de vaststelling van de jaarrekening 2006
Looptijd	:	Onbepaald
Dotatie	:	Afhankelijk van het exploitatieresultaat
Onderdeel SISA	:	Nee
Accountantsverklaring	:	Nee
Minimale omvang	:	Niet bepaald
Maximale omvang	:	Niet bepaald
Rentepercentage	:	N.v.t.
Rentetoevoeging	:	N.v.t.

Fout! Ongeldige koppeling.

Toelichting

Met een tariefegalisatiereserve kunnen de schommelingen in de kosten van de jaarlijkse exploitatie en onderhoud opgevangen worden zonder telkens het tarief te moeten aanpassen. De jaarlijkse groei of vermindering van de egalisatiereserve is dan afhankelijk van de verschillen tussen de baten en lasten in de begroting en de realisatie daarvan in de jaarrekening. De toename van de tariefegalisatiereserve ontstaat dus niet door een in de begroting opgenomen reservering, zoals bij een voorziening wel het geval is.

Er wordt in 2014 een bedrag van € 165.000 (betreft 2013 en 2014) en in de periode 2015-2017 € 82.500 per jaar gereserveerd voor mogelijke tegenvallende kosten voor de verwerking van restafval door AEB. De gemeente Heemstede heeft met het AEB van de gemeente Amsterdam een overeenkomst voor het verwerken van huishoudelijk restafval tot 1 januari 2018. Onderzocht is of het mogelijk is de samenwerking te continueren tot 2023. Hierbij speelde vooral de mogelijkheid mee om het verwerkingstarief met ingang van 2013 te verlagen van € 80 tot € 65 per ton. Een verwerkingstarief van € 65 leidt tot een aanzienlijke besparing van ongeveer € 82.500 per jaar op de aanneemsom van Meerlanden. Het verwerkingstarief van € 65 is met ingang van 1 januari 2013 als voorschottarief in rekening gebracht en (meerjarig) verwerkt in de aanneemsom van Meerlanden en daarmee opgenomen in de (meerjaren) begroting van de gemeente Heemstede. Op dit moment is het onzeker of de overeenkomst m.b.t. verlenging van de samenwerking tot 2023 ondertekend wordt in verband met juridische complicaties. Hiermee is ook onzeker geworden of het verwerkingstarief met ingang van 2013 daalt van € 80 naar € 65.

Bezuinigingsmogelijkheid

Geen. Rechtmatig gezien is dit geld van de burger en daarom kan de reserve niet zondermeer leeggehaald worden.

BIJLAGE 3. OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES

3.7 Reserve totstandkoming brede scholen

Soort	Bestemmingsreserve
Omschrijving	Totstandkoming brede scholen
Grootboeknummer	63000410
Portefeuillehouder	Remco Ates
Budgethouder	Arno Schumacher
Consulent	Frank Leendertse

Doel	:	De Molenwerfslaan 9 is per 1 januari 2006 blijvend onttrokken aan de onderwijsbestemming en verhuurd aan Stichting Casca voor vestiging van kinderdagverblijf Pierewiet. Het voordeel tussen de ontvangen huur van Stichting Casca en de exploitatielasten van de Molenwerfslaan 9 is in raadsbesluit 17413 van 30 november 2006 bestemd voor de totstandkoming van brede scholen in Heemstede. Vanaf 2011 is dit bedrag gemaximeerd op € 15.000.
Onderliggend plan	:	Raadsbesluit dd. 30 november 2006, nr. 73
Looptijd	:	Onbepaald
Dotatie	:	€ 15.000 per jaar tenzij het voordelig verschil tussen huur en exploitatie minder bedraagt, dan wordt dat verschil aangehouden
Onderdeel SISA	:	Nee
Accountantsverklaring	:	Nee
Minimale omvang	:	Niet bepaald
Maximale omvang	:	Niet bepaald
Rentepercentage	:	N.v.t.
Rentetoevoeging	:	N.v.t.

	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo 1 januari	101.437	101.437	116.437	131.437	146.437
<i>Stortingen</i>					
Exploitatievoordeel Molenwerfslaan 9	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Totaal stortingen	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
<i>Onttrekkingen</i>					
dekking deel kosten combinatiefuncties	15.000	pm	pm	pm	pm
Totaal onttrekkingen	15.000	0	0	0	0
Saldo 31 december	101.437	116.437	131.437	146.437	161.437

Toelichting

Deze reserve hangt samen met de voorziening Combinatiefuncties. In de collegevergadering van 30 oktober 2012 (B-stuk) is besloten tot voortzetting van de combinatiefuncties voor het schooljaar 2013 – 2014. Voor de combinatiefuncties wordt voor 40% van de kosten een rijksuitkering ontvangen en dient de gemeente zelf het restant bij te dragen. De rijksuitkering vervalt zodra de combinatiefuncties niet worden voortgezet. Voor de schooljaren 2012 tot en met 2014 is een groot deel gedekt door het resultaat op de maatschappelijke stages. Het resterende tekort ad € 15.000 wordt onttrokken aan deze reserve “totstandkoming brede scholen”. Bij voortzetting van de combinatiefuncties zal de reserve “totstandkoming brede scholen” meer dan nu betrokken moeten worden. In 2014 wordt een voorstel over de voortzetting van de combinatiefuncties, waar de reserve “totstandkoming brede scholen” onderdeel van uit zal maken, opgesteld.

Bezuinigingsmogelijkheid

In 2014 wordt een voorstel voorgelegd met betrekking tot de combinatiefuncties. Hierin wordt de reserve “totstandkoming brede scholen” betrokken.

BIJLAGE 3. OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES

3.8 Egalisatiereserve begraafplaats

Soort	Bestemmingsreserve
Omschrijving	Egalisatiereserve begraafplaats
Grootboeknummer	61000210
Portefeuillehouder	Pieter van de Stadt
Budgethouder	Arno Schumacher
Consulent	Chiel Bosdijk

Doel	:	Deze tariefegalisatiereserve is ingesteld om de schommelingen in de kosten van de jaarlijkse exploitatie en onderhoud inzake de begraafplaats op te vangen, waardoor een aanzienlijke aanpassing van het tarief niet noodzakelijk is.
Onderliggend plan	:	Ingesteld bij de vaststelling van de jaarrekening 2007
Looptijd	:	Onbepaald
Dotatie	:	Afhankelijk van het exploitatieresultaat
Onderdeel SISA	:	Nee
Accountantsverklaring	:	Nee
Minimale omvang	:	Niet bepaald
Maximale omvang	:	Niet bepaald
Rentepercentage	:	N.v.t.
Rentetoevoeging	:	N.v.t.

	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo 1 januari	104.952	78.952	78.952	78.952	78.952
<i>Stortingen</i>					
Exploitatieresultaat uitvaartverzorging	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal stortingen	0	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
verbouwing kantoor en schaftruimte	26.000				
Exploitatieresultaat uitvaartverzorging	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal onttrekkingen	26.000	0	0	0	0
Saldo 31 december	78.952	78.952	78.952	78.952	78.952

Toelichting

Deze reserve is bij de vaststelling van de jaarrekening 2007 gevormd en ingesteld om de schommelingen in de kosten en opbrengsten bij het product uitvaartverzorging op te vangen. De jaarlijkse groei of vermindering van de egalisatiereserve is dan afhankelijk van de verschillen tussen de baten en lasten met betrekking tot het onderdeel uitvaartverzorging (begraafplaats) in de begroting en de realisatie daarvan in de jaarrekening. De toename van de tariefegalisatiereserve ontstaat dus niet door een in de begroting opgenomen reservering, zoals bij een voorziening wel het geval is. Hiermee wordt beoogd dat de tarieven niet ieder jaar hoeven mee te veranderen.

De kosten van de verbouwing van het kantoor en de schaftruimte van de begraafplaats ad € 30.000 komen ten laste van deze reserve. In 2013 is hiervan reeds € 4.000 onttrokken. Het restant volgt in 2014.

Bezuinigingsmogelijkheid

Deze bestemmingsreserve kan in principe vrijvallen na aftrek van aangegane verplichtingen. Dit betekent wel dat de exploitatie van de uitvaartverzorging zowel een positief als een negatief effect op het rekeningresultaat kan hebben.

BIJLAGE 3. OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES

3.9 Reserve SVN gelden

Soort	Bestemmingsreserve
Omschrijving	SVN gelden
Grootboeknummer	63000420
Portefeuillehouder	Christa Kuiper
Budgethouder	Arno Schumacher
Consulent	Frank Leendertse

Doel	:	Deze reserve is ingesteld naar aanleiding van de evaluatie van de Cultuurnota in het najaar 2008, teneinde een jaarlijkse bijdrage te leveren aan de kunst- en cultuurmanifestatie, dan wel aan incidentele uitgaven op het culturele vlak. In de evaluatienota kunst en cultuur van december 2007 is bepaald dat er gedurende 5 jaar € 7.000 aan deze reserve onttrokken zou worden.
Onderliggend plan	:	Ingesteld bij de vaststelling van de jaarrekening 2008
Looptijd	:	Onbepaald
Dotatie	:	Geen
Onderdeel SISA	:	Nee
Accountantsverklaring	:	Nee
Minimale omvang	:	Niet bepaald
Maximale omvang	:	Niet bepaald
Rentepercentage	:	N.v.t.
Rentetoevoeging	:	N.v.t.

	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo 1 januari	8.000	0		0	0
<i>Stortingen</i>					
Totaal stortingen	0	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
subsidie Stichting Bevrijdingspop	1.400	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen	1.400	0	0	0	0
Saldo 31 december	6.600	0	0	0	0

Toelichting

Het bedrag in deze reserve is het restant van de onttrekking op basis van de evaluatienota kunst en cultuur uit december 2007.

Door het College van B&W is 29 april 2014 besloten een subsidie van € 1.400 te verstrekken aan Stichting Bevrijdingspop te dekken uit de SVN-reserve.

Bezuinigingsmogelijkheid

Voorgesteld de reserve in 2014 op te heffen en het resterende bedrag te laten vrijvallen in de exploitatie.

BIJLAGE 3. OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES

3.10 Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing 3

Soort	Reserve
Omschrijving	Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing 3 (betreffende periode 2010 - 2014)
Grootboeknummer	63000440
Wethouder	Pieter van de Stadt
Budgethouder	Arno Schumacher
Consulent	Frank Leendertse

Doel reserve	:	Dit betreft de "knelpuntenpot ISV". Deze reserve dient ter dekking van de gemeentelijke bijdrage aan de projecten die opgenomen zijn in het kader van investeringsprogramma stedelijke vernieuwing voor de periode 2010 – 2014.
Onderliggend plan	:	ISV 3 plan 2010 – 2014.
Looptijd	:	Medio 2015
Dotatie	:	De reserve wordt gevuld met ISV 3, dan wel uit het ISV 2 doorgeschoven projecten voor zover het gemeentelijk geld betreft
Onderdeel SISA	:	Nee
Accountantsverklaring	:	Ja
Minimale omvang	:	Niet bepaald
Maximale omvang	:	Niet bepaald
Rentepercentage	:	N.v.t.
Rentetoevoeging	:	N.v.t.

	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo 1 januari	126.288	57.722	57.722	57.722	57.722
<i>Stortingen</i>					
Geen					
Totaal stortingen	0	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
Projecten	68.566				
Totaal onttrekkingen	68.566	0	0	0	0
Saldo 31 december	57.722	57.722	57.722	57.722	57.722

Toelichting

Deze reserve is ontstaan uit aan het ISV gelieerde gemeentelijke middelen. De reserve is betrokken binnen het ISV 3 programma 2010 – 2014 en dient ter dekking van de gemeentelijke bijdrage aan stedelijke vernieuwingsprojecten die niet volledig uit rijksmiddelen voor het ISV kunnen of mogen worden betaald. Gedurende het ISV programma, en zo ook in 2014 vind herallocatie van de ISV middelen aan projecten plaats in overleg met de provincie zodat deze reserve gedurende de uitvoeringsperiode van het ISV beschikbaar moet blijven. Het ISV 3 wordt medio 2015 voorzien van een accountantsverklaring afgerekend met de provincie Noord-Holland. Bij het raadsvoorstel rond deze afrekening wordt tevens de eindstand van deze reserve ISV 3 knelpuntenpot, alsmede een herverdelings- of bezuinigingsvoorstel voor het dan resterende bedrag betrokken.

Bezuinigingsmogelijkheid

Een herverdelings- of bezuinigingsvoorstel voor de eindstand van deze reserve wordt betrokken bij het raadsvoorstel rond de afrekening met de provincie voor het ISV 3 medio 2015.

BIJLAGE 3. OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES

3.11 Reserve Nup-gelden (Nationaal Uitvoeringsplan E-overheid)

Soort	Bestemmingsreserve
Omschrijving	Nup-gelden
Grootboeknummer	63000450
Wethouder	Pieter van de Stadt
Budgethouder	Ruud Lubberts
Consulent	Hans Cazander

Doel reserve	:	De reserve dient ter reservering van de incidentele bijdragen die ontvangen worden via de algemene uitkering voor het Nationaal Uitvoeringsplan E-overheid, welke gelden in 2015 ineens terugbetaald moet worden eveneens via de algemene uitkering aan het Rijk.
Onderliggend plan	:	Geen
Looptijd	:	tot en met 2015
Dotatie	:	De reserve wordt gevoed door incidentele bijdragen die ontvangen worden via de algemene uitkering voor het Nationaal Uitvoeringsplan E-overheid.
Onderdeel SISA	:	Nee
Accountantsverklaring	:	Nee
Minimale omvang	:	Niet bepaald
Maximale omvang	:	Niet bepaald
Rentepercentage	:	N.v.t.
Rentetoevoeging	:	N.v.t.

	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo 1 januari	116.600	194.600	0	0	0
<i>Stortingen</i>					
Ontvangsten via algemene uitkering	39.000		0	0	0
Extra dotatie	39.000				
Totaal stortingen	78.000	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
Terugbetaling aan rijk via algemene uitkering	0	194.600	0	0	0
Totaal onttrekkingen	0	194.600	0	0	0
Saldo 31 december	194.600	0	0	0	0

Toelichting

Via de algemene uitkering zijn incidenteel gelden ontvangen voor het NUP. Echter in 2015 wordt de algemene uitkering weer gekort met een bedrag en dient terugbetaling plaats te vinden aan het Rijk. In 2014 vindt een extra dotatie plaats aan de reserve, waardoor de reserve in 2015 toereikend is om de terugbetaling te doen aan het Rijk.

Bezuinigingsmogelijkheid

Geen, de gelden in de reserve moeten worden terugbetaald aan het Rijk.

BIJLAGE 3. OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES

3.12 Reserve decentralisaties AWBZ en Jeugdzorg

Soort	Bestemmingsreserve
Omschrijving	Decentralisaties AWBZ en JZ
Grootboeknummer	63000460
Portefeuillehouder	Christa Kuiper
Budgethouder	Arno Schumacher
Consulent	Frank Leendertse

- Doel : Voor de 3 decentralisaties Jeugdzorg, Participatiewet en WMO (inclusief nieuwe WMO taken vanuit de AWBZ) ontvangt de gemeente rijksmiddelen die gedurende meerdere jaren besteed zullen worden. Naar aanleiding van de notitie "Aanpak implementatie decentralisaties" is de commissie samenleving hierover 9 april 2013 geïnformeerd. In de voorjaarsnota 2013 is bepaald dat deze rijksmiddelen middels een reserve beschikbaar zijn voor de invoering van de decentralisaties. Het instellen en voeden van de reserve vindt budgettair neutraal plaats.
- Onderliggend plan : Voorjaarsnota 2013, pag.12
- Looptijd : Tot en met 2015
- Dotatie : Invoeringsbudget Jeugdzorg en transitiegelden AWBZ
- Onderdeel SISA : Nee
- Accountantsverklaring : Nee
- Minimale omvang : Niet bepaald
- Maximale omvang : Niet bepaald
- Rentepercentage : N.v.t.
- Rentetoevoeging : N.v.t.

	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo 1 januari	179.461	114.061	0	0	0
<i>Stortingen</i>					
Transitiegelden AWBZ	67.000				
Invoeringsbudget Jeugdzorg	14.800				
Totaal stortingen	81.800	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
Salarislasten	47.200	24.000			
Inkoop van goederen en diensten	100.000	90.061			
Totaal onttrekkingen	147.200	114.061	0	0	0
Saldo 31 december	114.061	0	0	0	0

Toelichting

De uitkering van de middelen van het Rijk voor de invoering van de drie decentralisaties lopen niet synchroon met de uitgaven. De middelen zijn daarom in een reserve gestort waaraan gedurende de invoeringsperiode onttrokken wordt. De laatste uitgaven met betrekking tot de invoering vinden in 2015 plaats. De reserve zal dan naar verwachting geheel aangewend zijn.

Bezuinigingsmogelijkheid

Geen. Dit budget is benodigd voor het invoeren van de drie decentralisaties: Jeugdzorg, Participatiewet en WMO (inclusief nieuwe WMO taken vanuit de AWBZ).

BIJLAGE 4. VOORZIENINGEN

4.1 Voorziening onderhoud woningen en gebouwen

Soort	Voorziening
Omschrijving	Onderhoud woningen en gebouwen
Grootboeknummer	70000210
Portefeuillehouder	Remco Ates
Budgethouder	Ruud Lubberts
Consulent	Frank Leendertse

Doel	:	Gelijkmatige verdeling van de onderhoudslasten, gebaseerd op een inspectie voor de jaren 2010 -2019.
Onderliggend plan	:	Meerjarenonderhoudsraming 2010-2019
Looptijd	:	Onbepaald
Dotatie	:	Jaarlijks op basis van de meerjarenonderhoudsraming
Onderdeel SISA	:	Nee
Accountantsverklaring	:	Nee
Minimale omvang	:	Niet bepaald
Maximale omvang	:	Niet bepaald
Rentepercentage	:	N.v.t.
Rentetoevoeging	:	N.v.t.

	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo 1 januari	124.965	137.060	57.056	213.363	364.109
<i>Stortingen</i>					
Jaarlijkse storting	484.200	484.200	484.200	484.200	484.200
Totaal stortingen	484.200	484.200	484.200	484.200	484.200
<i>Onttrekkingen</i>					
Meerjarenonderhoudsraming incl. urentoerekening	472.105	564.204	327.893	333.454	488.581
Totaal onttrekkingen	472.105	564.204	327.893	333.454	488.581
Saldo 31 december	137.060	57.056	213.363	364.109	359.728

Toelichting

De stortingen en onttrekking zijn gebaseerd op het onderliggende beheersplan woningen en gebouwen. Dit wordt in 2014 geactualiseerd.

Bezuinigingsmogelijkheid

De gemeentelijke huisvesting (raadhuis, gemeentewerf, begraafplaats en kinderboerderij) voldoet aan de heden ten dage te stellen eisen. Het onderhoudsniveau is op dit moment voor alle gemeentelijke gebouwen (behalve het raadhuis) sober en doelmatig. Het onderhoudsniveau van het raadhuis is door het monumentale karakter, de bijzondere functie en intensief gebruik hoger qua onderhoudsniveau. Het onderhoudsniveau van met name de overige rijks- en provinciale monumenten dient op gelijk niveau gehandhaafd te worden om vervolgschades te voorkomen. Bezuinigen op deze voorziening is daarmee niet mogelijk.

BIJLAGE 4. VOORZIENINGEN

4.2 Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing 1

Soort	Voorziening
Omschrijving	Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing 1 (betreffende periode 2000 - 2004)
Grootboeknummer	71000210
Wethouder	Pieter van de Stadt
Budgethouder	Arno Schumacher
Consulent	Frank Leendertse

Doel reserve	:	Deze voorziening bevat de gemeentelijke middelen uit het ISV 1 (periode 2000-2004) die bedoeld zijn voor de herinrichting van de openbare ruimte Blekersvaart.
Onderliggend plan	:	ISV 1 programma 2000 – 2004
Looptijd	:	Uitstel tot 2015
Dotatie	:	Geen
Onderdeel SISA	:	Nee
Accountantsverklaring	:	Ja
Minimale omvang	:	Niet bepaald
Maximale omvang	:	Niet bepaald
Rentepercentage	:	N.v.t.
Rentetoevoeging	:	N.v.t.

	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo 1 januari	434.413	0	0	0	0
<i>Stortingen</i>					
Geen stortingen geraamd					
Totaal stortingen	0	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
Blekersvaart	434.413				
Totaal onttrekkingen	434.413	0	0	0	0
Saldo 31 december	0	0	0	0	0

Toelichting

Met betrekking tot het project Kop Blekersvaartweg is uitstel verkregen van de provincie tot 2015. De reden is dat een deel van het gebied rond een winkelpand (Albert Heijn) ligt dat wil uitbreiden en de herinrichting van het plandeel rond dit winkelpand is gekoppeld aan deze uitbreiding.

Bezuinigingsmogelijkheid

Het betreft uitstel van een ISV 1 project. Voor de uitvoering is tevens een bijdrage van het Rijk van € 91.000 gereserveerd. Uitvoering vindt nog plaats en is onderdeel van afrekening met de provincie. Mede gezien het risico dat deze bijdrage wordt teruggevorderd als het project niet wordt uitgevoerd, is er geen bezuinigingsmogelijkheid.

BIJLAGE 4. VOORZIENINGEN

4.3 Baggerplan

Soort	Voorziening
Omschrijving	Baggerplan
Grootboeknummer	70000200
Portefeuillehouder	Pieter van de Stadt
Budgethouder	Arno Schumacher
Consulent	Chiel Bosdijk

Doel	:	Deze voorziening is ingesteld om de in de tijd onregelmatig gespreid zijnde kosten van het baggeren op te vangen.
Onderliggend plan	:	Baggerplan 2003 - 2012
Looptijd	:	Onbepaald
Dotatie	:	Jaarlijks op basis van het baggerplan
Onderdeel SISA	:	Nee
Accountantsverklaring	:	Nee
Minimale omvang	:	Onbepaald (voorziening mag niet negatief zijn)
Maximale omvang	:	Onbepaald
Rentepercentage	:	N.v.t.
Rentetoevoeging	:	N.v.t.

	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo 1 januari	258.916	241.233	241.233	241.233	241.233
<i>Stortingen</i>					
Storting op basis van baggerplan 2003-2012	82.317				
Storting op basis van nieuw baggerplan		pm	pm	pm	pm
Totaal stortingen	82.317	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
Op basis van het baggerplan 2003-2012	100.000	pm	pm	pm	pm
Totaal onttrekkingen	100.000	0	0	0	0
Saldo 31 december	241.233	241.233	241.233	241.233	241.233

Toelichting

De jaarlijkse stortingen zijn gebaseerd op het baggerplan 2003 -2012, de uitgaven worden rechtstreeks ten laste van deze voorziening gebracht. Eventuele rijksbijdragen worden in deze voorziening gestort. De toereikendheid wordt minimaal een maal per jaar beoordeeld bij de opstelling van de jaarrekening. In 2014 zal een nieuw baggerplan worden opgesteld voor de periode 2014 - 2023. De uitkomsten daarvan zijn nog niet bekend en daarom zijn de stortingen en onttrekkingen vanaf 2015 pm geraamd.

Bezuinigingsmogelijkheid

De raad kan bezuinigingen realiseren door verlaging van het onderhoudsniveau. Dit leidt tot verlaging van de jaarlijkse storting in de onderhoudsvoorziening en mogelijk het verlagen van het saldo in de onderhoudsvoorziening zelf. Gezien het feit dat momenteel wordt gewerkt aan het opstellen van een nieuw baggerplan wordt het niet wenselijk geacht op dit moment te bezuinigen op het onderhoudsniveau.

BIJLAGE 4. VOORZIENINGEN

4.4 Onderhoud graven

Soort	Voorziening
Omschrijving	Onderhoud graven
Grootboeknummer	71000230
Portefeuillehouder	Pieter van de Stadt
Budgethouder	Arno Schumacher
Consulent	Chiel Bosdijk

Doel	:	Deze voorziening dient ter dekking van de onderhoudskosten van de begraafplaats en wordt gevoed door de verplichte afkoop van het onderhoud voor 20 jaar respectievelijk 10 jaar (bij verlenging van het onderhoud)
Onderliggend plan	:	Raadsbesluit d.d.23 december 1999
Looptijd	:	Onbepaald
Dotatie	:	Jaarlijks op basis van de werkelijke ontvangsten
Onderdeel SISA	:	Nee
Accountantsverklaring	:	Nee
Minimale omvang	:	Onbepaald
Maximale omvang	:	2.520.000 (gemiddelde looptijd 10 jaar afkoop onderhoud)
Rentepercentage	:	N.v.t.
Rentetoevoeging	:	N.v.t.

	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo 1 januari	1.215.868	1.215.551	1.210.101	1.210.101	1.210.101
<i>Stortingen</i>					
Positief exploitatieresultaat begraafplaats					
Totaal stortingen	0	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
Negatief exploitatieresultaat begraafplaats	317				
Aanschaf algenspuit		5.450			
Totaal onttrekkingen	317	5.450	0	0	0
Saldo 31 december	1.215.551	1.210.101	1.210.101	1.210.101	1.210.101

Toelichting

Van 2000 tot en met 2007 werd de systematiek gehanteerd dat de onderhoudsrechten van graven voor een periode van 20 jaar verplicht moeten worden afgekocht. De afkoopopbrengsten werden in de voorziening gestort, waarna elk jaar 1/20 deel werd onttrokken ten gunste van de exploitatie van de begraafplaats. Vanaf 2007 wordt het saldo van opbrengsten en kosten van het onderhoud van de begraafplaats toegevoegd respectievelijk onttrokken aan deze voorziening. In 2014 wordt een negatief resultaat op het onderhoud van de begraafplaats begroot van € 317, welk bedrag wordt onttrokken aan deze voorziening. In 2015 is vervanging van de algenspuit noodzakelijk.

De maximale omvang is gebaseerd op een gemiddelde afkoopperiode van 10 jaar bij een bedrag van € 50,40 per jaar (tarief 2014) en een in gebruik zijnde capaciteit van 5.000 graven.

Bezuinigingsmogelijkheid

Geen. Er zijn verplichtingen aangaan om het toekomstig onderhoud van de begraafplaats te waarborgen.

BIJLAGE 4. VOORZIENINGEN

4.5 Onderhoud wegen

Soort	Voorziening
Omschrijving	Onderhoud wegen
Grootboeknummer	70000220
Portefeuillehouder	Pieter van de Stadt
Budgethouder	Arno Schumacher
Consulent	Chiel Bosdijk

Doel	:	Het is niet langer toegestaan om groot onderhoud aan voorzieningen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut te activeren. Ook wegen vallen daaronder. Om grote schommelingen in de uitgaven tegen te gaan is deze voorziening bij de najaarsnota 2006 in het leven geroepen.
Onderliggend plan	:	Inventarisatie door Oranjewoud voorjaar 2007
Looptijd	:	Onbepaald
Dotatie	:	Jaarlijks op basis van onderhoudsplanning, sinds 2013 een vast bedrag per jaar.
Onderdeel SISA	:	Nee
Accountantsverklaring	:	Nee
Minimale omvang	:	Onbepaald (voorziening mag niet negatief zijn)
Maximale omvang	:	Onbepaald
Rentepercentage	:	N.v.t.
Rentetoevoeging	:	N.v.t.

	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo 1 januari	2.740.257	2.704.000	2.926.743	3.218.486	3.600.229
<i>Stortingen</i>					
Jaarlijkse storting UOR/VOR saldo straatwerk nutsbedrijven (t.b.v. 2e herstel)	934.017 pm	934.017 pm	934.017 pm	934.017 pm	934.017 pm
Totaal stortingen	934.017	934.017	934.017	934.017	934.017
<i>Onttrekkingen</i>					
Uitgaven gewoon onderhoud	552.274	552.274	552.274	552.274	552.274
Geplande uitgaven groot onderhoud	418.000	159.000	90.000	pm	pm
Herenweg fase 4					pm
Heemstedse Dreef					pm
Leidsevaartweg			pm	pm	pm
Wipperplein			pm	pm	pm
Totaal onttrekkingen	970.274	711.274	642.274	552.274	552.274
Saldo 31 december	2.704.000	2.926.743	3.218.486	3.600.229	3.981.972

Toelichting

Op basis van een inventarisatie en de daaruit voortvloeiende te verwachten onderhoudsuitgaven in de komende jaren en in de wetenschap dat een voorziening nooit negatief mag zijn, worden de jaarlijkse stortingen gedaan. Minimaal eenmaal per jaar wordt de voorziening op toereikendheid beoordeeld.

In 2013 is de jaarlijks geïndexeerde storting met € 125.000 verlaagd en bevroren en bedraagt € 934.000 per jaar. Een aantal grote klussen moet nog worden geraamd en gepland. Het bovenstaand overzicht komt overeen met de laatste actualisatie, die op 4 maart 2014 door B&W is vastgesteld.

Bezuinigingsmogelijkheid

Gezien de recent doorgevoerde bezuinigingen op onderhoud en het huidige onderhoudsniveau D, is het niet wenselijk op dit moment verder te bezuinigen op het onderhoud.

BIJLAGE 4. VOORZIENINGEN

4.6 Onderhoud bruggen en beschoeiingen

Soort Omschrijving	Voorziening Onderhoud bruggen en beschoeiingen
Grootboeknummer	70000230
Portefeuillehouder	Pieter van de Stadt
Budgethouder	Arno Schumacher
Consulent	Chiel Bosdijk

Doel	:	Deze voorziening is ingesteld om de in de tijd onregelmatig gespreid zijnde kosten van onderhoud aan bruggen en beschoeiingen op te vangen
Onderliggend plan	:	Ingesteld bij de kadernota 2006. Bij de Programmabegroting 2013-2016 is, vooruitlopend op het nieuw op te stellen meerjarenonderhoudsplan bruggen en beschoeiingen 2014 en volgende jaren, de jaarlijkse dotatie in deze voorziening verhoogd met € 100.000.
Looptijd	:	Onbepaald
Dotatie	:	Jaarlijks op basis van onderhoudsplanning
Onderdeel SISA	:	Nee
Accountantsverklaring	:	Nee
Minimale omvang	:	Onbepaald (voorziening mag niet negatief zijn)
Maximale omvang	:	Onbepaald
Rentepercentage	:	N.v.t.
Rentetoevoeging	:	N.v.t.

	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo 1 januari	314.511	481.686	481.686	481.686	481.686
<i>Stortingen</i>					
Jaarlijkse storting	167.175				
Idem o.b.v. nieuw onderhoudsplan		pm	pm	pm	pm
Totaal stortingen	167.175	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
Werkelijke uitgaven	pm	pm	pm	pm	pm
Totaal onttrekkingen	0	0	0	0	0
Saldo 31 december	481.686	481.686	481.686	481.686	481.686

Toelichting

Jaarlijks wordt er in Heemstede aan 1 of 2 bruggen groot onderhoud gepleegd en wordt een deel van de beschoeiing vernieuwd. De jaarlijkse storting is inclusief het reguliere budget voor onderhoud. De werkelijke uitgaven fluctueren van jaar tot jaar sterk. Om die fluctuaties te nivelleren is deze voorziening gevormd.

In 2014 wordt er een meerjarenonderhoudsprogramma bruggen en beschoeiingen opgesteld. De uitkomsten daarvan zijn nog niet bekend en daarom is de storting voor 2014 gelijk gehouden aan 2013, de volgende jaren zijn pm geraamd. Minimaal eenmaal per jaar wordt de voorziening op toereikendheid beoordeeld.

Zodra de onderhoudsplannen bruggen en beschoeiingen gereed zijn, wordt deze voorziening gesplitst.

Bezuinigingsmogelijkheid

Gezien het feit dat momenteel wordt gewerkt aan het opstellen van nieuwe onderhoudsplannen is het niet wenselijk op dit moment te bezuinigen op het onderhoudsniveau.

BIJLAGE 4. VOORZIENINGEN

4.7 Pensioenen en wachtgelden

Soort	Voorziening
Omschrijving	Pensioenen en wachtgelden
Grootboeknummer	70000000
Wethouder	Marianne Heeremans
Budgethouder	Willem van den Berg
Consulent	Frank Leendertse

- Doel voorziening : De voorziening omvat de wachtgeldverplichtingen voor voormalig wethouders en ambtelijk personeel. Ook worden stortingen ineens met betrekking tot bij pensioenverzekeraars belegde pensioenaanspraken van wethouders hieruit bekostigd (APPA). De verplichtingen worden gewaardeerd tegen contante waarde. Door de jaarlijkse rentetoevoeging blijft de voorziening toereikend voor de onderliggende verplichtingen.
- Onderliggend plan : Ja
- Looptijd : De voorziening is berekend tot en met 2019
- Dotatie : € 85.000 per jaar
- Onderdeel SISA : Nee
- Accountantsverklaring : Nee
- Minimale omvang : Niet bepaald
- Maximale omvang : Niet bepaald
- Rentepercentage : 4%
- Rentetoevoeging : Ja

Fout! Ongeldige koppeling.

Toelichting

De voorziening bevat de berekende wachtgelden voor wethouders en personeel. Daarnaast bevat de voorziening ook ingeschatte bedragen met betrekking tot APPA- en wachtgeldverplichtingen wethouders. Voorts wordt in 2014 rekening gehouden met FPU ambtelijk personeel. Omdat deze regeling is vervallen zullen hier vanaf 2015 geen uitgaven meer voor komen.

Bezuinigingsmogelijkheid

Deze voorziening hangt samen met onderliggende verplichtingen zodat er geen bezuinigingsmogelijkheid is.

BIJLAGE 4. VOORZIENINGEN

4.7 Pensioenen en wachtgelden

Pensioenverplichtingen wethouders

Op basis van de wet APPA kan een wethouder zijn reeds opgebouwde pensioenaanspraken uit eerdere dienstbetrekking laten overdragen aan de gemeente. Daarnaast wordt tijdens het wethouderschap pensioen opgebouwd. De gemeente dient deze overgedragen pensioenaanspraken en de maandelijkse pensioenpremie dusdanig te laten renderen dat er op de pensioendatum voldoende kapitaal is om te kunnen voldoen aan de pensioenaanspraken van de wethouders. Omdat de gemeente hiervoor over onvoldoende financiële instrumenten beschikt wordt het kapitaal en de maandelijkse pensioenpremie ingelegd bij een pensioenverzekeraar. Zodra het pensioen voor de wethouder ingaat valt het opgebouwde kapitaal (dat dan bestaat uit de overgedragen pensioenaanspraken van eerdere dienstbetrekkingen, de pensioenpremies tijdens het wethouderschap en het opgebouwde rendement) vrij. De gemeente heeft dan 2 opties:

1. het opgebouwde kapitaal terug laten storten naar de gemeente en de pensioenaanspraak te verwerken in de begroting;
2. voor het opgebouwde kapitaal een polis kopen waarmee een verzekeraar het pensioen uitkeert.

Verschillen in beide opties

De keuze voor optie 1 of 2 als hiervoor genoemd heeft enkele belangrijke gevolgen:

- a. De hoogte van het opgebouwde kapitaal is gebaseerd op een statistisch bepaalde overlijdensleeftijd van de gepensioneerde en zijn/haar partner. Afwijkingen, zowel positief als negatief van deze statistische overlijdensleeftijd waardoor het opgebouwde kapitaal niet overeenkomt met de uitkeringsperiode komen bij optie 1 ten gunste of ten laste van de gemeente en bij optie 2 ten gunste of ten laste van de verzekeraar;
- b. Daarnaast wijkt het behaalde rendement tijdens de opbouwfase doorgaans af van het verwachte rendement waardoor indien voor optie 2 gekozen wordt een bijstorting ineens plaats dient te vinden om de gehele pensioenaanspraak af te dekken. Bij optie 1 is bijstorting ineens niet noodzakelijk omdat de pensioenuitkering wordt opgenomen in de (meerjaren)begroting.

Eventuele indexering van het pensioen op grond van bijvoorbeeld wettelijke maatregelen komt in beide gevallen voor rekening van de gemeente. Dus ook indien voor optie 2 wordt gekozen kan de gemeente nog geconfronteerd worden met bijstortingen aan de verzekeraar. Hierbij wordt dan tevens de gehele resterende verwachte looptijd van de polis in aanmerking genomen.

Een pensioenverzekeraar zal alle pensioenverplichtingen tot de berekende statistische overlijdensdatum afdekken en omdat het behaalde rendement af kan wijken van het verwachte rendement kan de gemeente zowel gedurende de opbouwfase als bij de aankoop van de polis op de pensioendatum geconfronteerd worden met extra stortingen ineens. In plaats daarvan kan de gemeente ook besluiten het risico op onvoldoende opgebouwd kapitaal voor de pensioenaanspraken zelf te nemen en de pensioenuitkering te verwerken in de (meerjaren)begroting. Bijstortingen ineens zijn dan niet vereist en de gemeente houdt zelf de zeggenschap over het opgebouwde kapitaal dat in de algemene reserve gestort kan worden. Omdat het niet gaat om een grote groep is het risico beperkt. De pensioenuitkeringen fluctueren jaarlijks beperkt zodat overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) de pensioenuitkering in de begroting dient te worden verwerkt en niet uit een voorziening mag worden betaald. In dit kader verdient het ook de aanbeveling om de pensioenuitkeringen van wethouders die nu uit de voorziening pensioenen en wachtgelden betaald worden op te nemen in de (meerjaren)begroting.

Voorstel

In 2014 valt voor het eerst een kapitaal vrij dat is opgebouwd bij een pensioenverzekeraar en is bedoeld ter dekking van de pensioenaanspraken van een voormalig wethouder. Voorgesteld wordt om bij deze en voortaan bij alle volgende soortgelijke vrijvallende kapitalen de volgende beleidslijn te kiezen:

1. het vrijvallende kapitaal terug te laten storten naar de gemeente;
2. dit kapitaal te storten in de algemene reserve;
3. de pensioenuitkeringen op te nemen in de (meerjaren)begroting van Heemstede.

Daarnaast wordt voorgesteld overeenkomstig het BBV:

1. de pensioenuitkeringen van de voormalig wethouders die tot nu toe uit de voorziening pensioenen en wachtgelden worden betaald op te nemen in de (meerjaren)begroting (€ 73.000);
2. de jaarlijkse dotatie aan de voorziening pensioenen en wachtgelden vanaf 2014 te verlagen met € 73.000 tot een bedrag van € 85.000.

Dit voorstel is verwerkt in de cijfermatige opstelling van de voorziening op de vorige pagina.

BIJLAGE 4. VOORZIENINGEN

4.8 Voorziening huisvesting onderwijs

Soort	Voorziening
Omschrijving	Huisvesting onderwijs
Grootboeknummer	70000700
Wethouder	Remco Ates
Budgethouder	Arno Schumacher
Consulent	Chiel Bosdijk

Doel voorziening	:	Dekking van de kosten (<€ 50.000) van met name buitenonderhoud van de schoolgebouwen.
Onderliggend plan	:	Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs.
Looptijd	:	Onbepaald.
Dotatie	:	Wordt gevoed door de algemene uitkering uit het gemeentefonds.
Onderdeel SISA	:	Nee
Accountantsverklaring	:	n.v.t.
Minimale omvang	:	n.v.t.
Maximale omvang	:	n.v.t.
Rentepercentage	:	n.v.t.
Rentetoevoeging	:	n.v.t.

	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo 1 januari	801.390	801.390	801.390	801.390	816.390
<i>Stortingen</i>					
Structurele stortingen uit gemeentefonds	200.000	200.000	200.000	215.000	215.000
Totaal stortingen	200.000	200.000	200.000	215.000	215.000
<i>Onttrekkingen</i>					
Eigen risico schades aan scholen	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Niet geactiveerde uitgaven huisvesting	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
Totaal onttrekkingen	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
Saldo 31 december	801.390	801.390	801.390	816.390	831.390

Toelichting

Bij de totstandkoming van de begroting 2011 is besloten geen index toe te passen op de jaarlijks storting in deze voorziening. Deze trend is voor het begroten van deze voorziening voor de komende jaren vastgehouden.

Ten laste van deze voorziening wordt het eigen risico van schades van scholen gebracht. Er is een p.m. raming opgenomen omdat een prognose moeilijk is te maken en jaarlijks een wisselend bedrag omvat.

Daarnaast worden de uitgaven voor huisvesting die voortvloeien uit de jaarlijks op te stellen adviesnota Voorzieningen huisvesting onderwijs onttrokken uit deze voorziening. Bedragen lager dan € 50.000 worden rechtstreeks ten laste van deze voorziening gebracht. De bedragen vanaf 2014 zijn een schatting en zijn afhankelijk van de aanvragen die worden ingediend door de diverse scholen.

In kader van het dekkingsplan 2013-2016 is besloten de jaarlijkse storting in de reserve en voorziening huisvesting in de periode 2013-2016 met € 75.000 te verlagen (w.v. € 60.000 verwerkt is via de reserve huisvesting onderwijs en € 15.000 t.l.v. de voorziening onderwijs). Met ingang van 2017 is derhalve de storting in deze voorziening weer verhoogd met € 15.000.

Bezuinigingsmogelijkheid

Verwezen wordt naar de tekst opgenomen onder "reserve kapitaallasten huisvesting onderwijs" (zie 2.2).

BIJLAGE 4. VOORZIENINGEN

4.9 Gymnastieklokalen

Soort	Voorziening
Omschrijving	Gymnastieklokalen
Grootboeknummer	71000760
Wethouder	Remco Ates
Budgethouder	Arno Schumacher
Consulent	Leny Zwaan

Doel voorziening	:	Dekking van de kosten van onderhoud van de binnenkant van de gemeentelijke gymlokalen en de aanschaf van materialen.
Onderliggend plan	:	
Looptijd	:	Onbepaald.
Dotatie	:	Geen
Onderdeel SISA	:	Nee
Accountantsverklaring	:	n.v.t.
Minimale omvang	:	n.v.t.
Maximale omvang	:	n.v.t.
Rentepercentage	:	n.v.t.
Rentetoevoeging	:	n.v.t.

	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo 1 januari	47.866	47.866	47.866	47.866	47.866
<i>Stortingen</i>	0	0	0	0	0
Totaal stortingen	47.866	47.866	47.866	47.866	47.866
<i>Onttrekkingen</i>					
Uitgaven	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal onttrekkingen	0	0	0	0	0
Saldo 31 december	47.866	47.866	47.866	47.866	47.866

Toelichting

Van deze voorziening wordt weinig gebruik gemaakt. Besloten is derhalve verdere stortingen vooralsnog niet te begroten.

Bezuinigingsmogelijkheid

Geen, er vindt geen (jaarlijkse) storting meer plaats in deze voorziening.

BIJLAGE 4. VOORZIENINGEN

4.10 Onderhoud sportpark

Soort	Voorziening
Omschrijving	Onderhoud sportpark
Grootboeknummer	070000245
Wethouder	Remco Ates
Budgethouder	Arno Schumacher
Consulent	Frank Leendertse

Doel voorziening	:	Deze voorziening is ingesteld om de in de tijd onregelmatig gespreid zijnde kosten van onderhoud aan het sportpark, de tennis en het zwembad op te vangen.
Onderliggend plan	:	Meerjarenonderhoudsplan tennis 2012 - 2021 Meerjarenonderhoudsplan sporthal/sportpark 2009 – 2013 Meerjarenonderhoudsplan zwembad 2009 - 2021
Looptijd	:	Onbepaald
Dotatie	:	Jaarlijks op basis van het onderhoudsplan
Onderdeel SISA	:	Nee
Accountantsverklaring	:	Nee
Minimale omvang	:	Niet bepaald
Maximale omvang	:	Niet bepaald
Rentepercentage	:	N.v.t.
Rentetoevoeging	:	N.v.t.

	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo 1 januari	147.221	185.403	208.859	252.539	300.539
<i>Stortingen</i>					
Jaarlijkse storting o.b.v. onderhoudsplannen	175.907	175.907	175.907	175.907	175.907
Totaal stortingen	175.907	175.907	175.907	175.907	175.907
<i>Onttrekkingen</i>					
Uitgaven o.b.v. onderhoudsplan tennis	9.818	24.544	4.320	0	207.362
Uitgaven o.b.v. onderhoudsplan sporthal/sportpark	59.676	59.676	59.676	59.676	59.676
Uitgaven o.b.v. onderhoudsplan zwembad	68.231	68.231	68.231	68.231	68.231
Totaal onttrekkingen	137.725	152.451	132.227	127.907	335.269
Saldo 31 december	185.403	208.859	252.539	300.539	141.177

Toelichting

In 2014 dient een nieuw onderhoudsplan voor het sportpark en de sportvelden te worden opgesteld. Tegelijk wordt het onderhoudsplan voor het zwembad geactualiseerd. De uitkomsten daarvan zijn nog niet bekend en daarom zijn de uitgaven vanaf 2014 gelijk gesteld aan de storting voor deze onderdelen.

Bezuinigingsmogelijkheid

Bij de opstelling van een nieuw meerjarenonderhoudsplan in 2014 zal bezien worden hoe de storting zich verhoudt tot het onderhoudsplan. Op dit moment kan er geen verlaging worden ingeboekt.

BIJLAGE 4. VOORZIENINGEN

4.11 Vervangingsinvesteringen riolering

Soort Omschrijving	Voorziening Vervangingsinvesteringen riolering
Grootboeknummer	70000225
Portefeuillehouder	Pieter van de Stadt
Budgethouder	Arno Schumacher
Consulent	Chiel Bosdijk

Doel	:	Deze voorziening dient ter egalisatie van de kosten voor vervangingsinvesteringen rioleringen met ingang van 2023.
Onderliggend plan	:	In de raad van 27 juni 2013 is het amendement “kadernota riool variant 3” aangenomen.
Looptijd	:	Onbepaald
Dotatie	:	In de periode 2014 t/m 2023 wordt een jaarlijks bedrag van € 70.000 cumulatief gestort. De hoogte van de jaarlijkse storting wordt zodanig bepaald dat deze toereikend is om de vervangingsinvesteringen rioleringen de komende 20 jaar te dekken (dus t/m 2033). Door toevoeging van een jaarschijf aan de planperiode wordt de hoogte van de jaarlijkse storting herijkt. Vanaf 2023 wordt de vrijval kapitaallasten van bestaande investeringen ook toegevoegd aan de voorziening.
Onderdeel SISA	:	Nee
Accountantsverklaring	:	Nee
Minimale omvang	:	€ 0
Maximale omvang	:	Moet toereikend zijn om toekomstige vervangingsinvesteringen in de riolering te kunnen dekken.
Rentepercentage	:	N.v.t.
Rentetoevoeging	:	N.v.t.

	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo 1 januari	0	70.000	210.000	420.000	700.000
<i>Stortingen</i>					
Jaarlijkse storting	70.000	140.000	210.000	280.000	350.000
Vrijval kapitaallasten (vanaf 2023)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totaal stortingen	70.000	140.000	210.000	280.000	350.000
<i>Onttrekkingen</i>					
vervangingsinvesteringen rioleringen (vanaf 2023)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totaal onttrekkingen	0	0	0	0	0
Saldo 31 december	70.000	210.000	420.000	700.000	1.050.000

Toelichting

Dit betreft een wijziging van de financieringssysteem bij rioolinvesteringen. In de raad van 27 juni 2013 is het amendement “kadernota riool variant 3” aangenomen. De raad heeft ingestemd met: “het verwerken van variant 3 inzake de rioolinvesteringen in de (meer)jarenbegroting 2014-2017, zoals beschreven in de nota schuldpositie van de gemeente Heemstede (behandeld in de commissie middelen van 15 mei 2013) en waarbij fondsvorming is voltooid in 2023”. Dit betekent dat:

- tot 2023 de rioolinvesteringen nog geactiveerd worden, de kapitaallasten de eerstkomende jaren toenemen en na 2023 afnemen;
- er vanaf 2014 wordt gespaard in een voorziening vervangingsinvesteringen rioleringen en met het spaargeld worden de investeringen vanaf 2023 direct betaald;
- met ingang van 2023 de investeringen direct ten laste van de exploitatie worden gebracht;
- de kosten van de investeringen jaarlijks worden geëgaliseerd door het instellen van een voorziening vervangingsinvesteringen rioleringen;
- door de afschrijvingstermijn voor investeringen te verlengen van 60 naar 70 jaar wordt de stijging van de rioolheffing beperkt.

BIJLAGE 4. VOORZIENINGEN

4.11 Vervangingsinvesteringen riolering

Bezuinigingsmogelijkheid

Geen, uitgangspunt is 100% kostendekkendheid.

BIJLAGE 4. VOORZIENINGEN

4.11 Vervangingsinvesteringen riolering

Soort	Voorziening
Omschrijving	Combinatiefuncties
Grootboeknummer	70000250
Wethouder	Christa Kuiper
Budgethouder	Arno Schumacher
Consulent	Frank Leendertse

Doel voorziening : Sinds 2010 ontvangt de gemeente van het Rijk een bijdrage van 40% in de kosten van het realiseren van de combinatiefuncties. Een combinatiefunctie is een functie waarbij een werknemer in dienst is bij één werkgever maar werkzaam is in of ten behoeve van 2 sectoren (bijvoorbeeld onderwijs en sport). De bijdrage wordt ontvangen op grond van de "impuls brede scholen, sport en cultuur".

De impuls streeft onder andere het volgende na:

- Het versterken van de sportverenigingen ten behoeve van het onderwijs, de naschoolse opvang en de wijk;
- Het stimuleren van een dagelijks sport- en beweegaanbod op en rond de scholen;
- Het bevorderen dat de jeugd vertrouwd raakt met één of meer kunst- en cultuurvormen en het stimuleren van actieve kunstbeoefening onder jongeren.

Het rijk vergoedt per kalenderjaar. Het schooljaar is echter niet gelijk aan een kalenderjaar. Via deze voorziening worden ontvangsten en uitgaven op elkaar aangesloten en wordt de gemeentelijke exploitatie gelijkmatig belast. Indien de gemeente de combinatiefuncties niet voortzet vervalt ook de Rijksbijdrage.

Onderliggend plan : Collegebesluit 30 oktober 2012, nr. 2 (B-stuk voor de raad)

Looptijd : Onbepaald

Dotatie : Rijksbijdrage combinatiefuncties
Reserve totstandkoming brede scholen

Onderdeel SISA : Nee

Accountantsverklaring : Nee

Minimale omvang : n.v.t.

Maximale omvang : n.v.t.

Rentepercentage : n.v.t.

Rentetoevoeging : n.v.t.

	2014	2015	2016	2017	2018
Saldo 1 januari	93.061	60.641	60.641	60.641	60.641
<i>Stortingen</i>					
Rijksbijdrage 2014	49.580	pm	pm	pm	pm
Totaal stortingen	49.580	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
Schooljaar 2013 - 2014	82.000	0	0	0	0
Schooljaar 2014 - en verder	pm	pm	pm	pm	pm
Totaal onttrekkingen	82.000	0	0	0	0
Saldo 31 december	60.641	60.641	60.641	60.641	60.641

Toelichting

Voortgang vanaf het schooljaar 2014 – 2015 is afhankelijk van het besluit tot voortzetting van de gemeente. De voorziening wordt voor het gemeentelijke deel van de kosten gevoed vanuit de reserve "totstandkoming brede scholen".

Bezuinigingsmogelijkheid

In 2014 wordt een voorstel met betrekking tot de voortzetting van de combinatiefuncties, waarbij ook de reserve "totstandkoming brede scholen" wordt betrokken, opgesteld.